

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Indiánský kmen Čerokijů v první polovině 19. století

Ondřej Foist

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra historických věd

Studijní program Obecná historie

Bakalářská práce

Indiánský kmen Čerokijů v první polovině 19. století

Ondřej Foist

Vedoucí práce:

Mgr. Martin Boček, Ph.D.

Katedra historických věd

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2023

Tímto bych chtěl poděkovat panu Mgr. Martinu Bočkovi, Ph.D. za odborné rady, vedení, ochotu a trpělivost při vedení této bakalářské práce.

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2023

.....

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Indiánské kmeny	8
2.1. Pět civilizovaných kmenů.....	12
3. Čerokiové.....	14
3.1. Osady	14
3.2. Sociální struktury.....	16
4. Kontakty s kolonisty	19
4.1. Španělé.....	19
4.2. Angličané.....	21
4.3. Francouzi	24
5. Čerokijský stát	31
5.1. Formování státu	33
5.2. Začátek konce	39
6. Odsun	42
7. Závěr	45
8. Použité prameny.....	47
8.1. Literatura	47
8.2. Časopisy/Sborníky.....	47
8.3. Internetové zdroje	48
9. Resumé.....	49

1. Úvod

První polovina 19. století je v dějinách severní Ameriky obdobím, kdy se nová federace Spojených států amerických začala šířit od východního pobřeží Atlantiku hlouběji do Amerického kontinentu. Jednotlivé státy se začaly zvětšovat a vznikly nová teritoria, spadající pod legislativní správu amerického kongresu.

Tato bakalářská práce je zaměřena na indiánský kmen Čerokijů, jeden z pěti civilizovaných indiánských kmenů. Hlavním tématem první poloviny 19. století v souvislosti s Čerokiji je jejich vlastní Čerokijský stát, což byl státní útvar, rozprostírající se v oblastech pozdějších konfедераčních států. Právě díky existenci tohoto civilizovaného a demokratického státu, a jeho rychlé likvidaci ze strany Spojených států amerických, se Čerokijové pro veřejnost stali jedním z nejvíce diskutovaných indiánských kmenů vůbec, a rozhodně tím nejvíce perzekuovaným kmenem na jihovýchodě Spojených států.

Práce je koncipována v přímé časové posloupnosti a složena z na sebe navazujících kapitol. První část práce se zabývá původem indiánského etnika, jeho příchodem na americký kontinent a selekcí jednotlivých indiánských kmenů podle naturálního biotopu ve kterém žili. Stručně je zde zmíněn i životní styl kmenů v jednotlivých regionálních oblastech.

Druhá část práce se věnuje Čerokijskému kmeni v dobách koloniálních. Jsou zde rozebrány jejich vztahy s danými evropskými kolonisty, od dob jejich prvního setkání, po dobu indiánského úpadku. Tato část práce je rozdělena do podkapitol podle vybraných evropských koloniálních států, které přišli do kontaktu s indiány Čerokij, od prvních španělských průzkumníků, přes nejméně úspěšnější kolonisty Angličanů (později Britů), po drobné zásahy nekonfliktních Francouzů. Posledním tématem v druhé části práce je Americká válka za nezávislost, ve kterém je rozebrán vliv a působení Čerokijského kmene v tomto historickém revolučním konfliktu.

Třetí, poslední část, se věnuje Čerokijskému státu. Je v ní popsán vznik Čerokijského státu, jeho chaotické, tradicionalistické období a také období formování nového demokratického zřízení. Popsány jsou v ní problémy demokraticky smýšlejících a adaptativních vůdců kmene s tradicionalistickým křídlem Čerokijského národa, vyústěných v rebelii „Tance duchů“. Také se tato část zabývá úspěchem indiánského státu, v podobě vydání ústavy a zavedení demokratické republiky, jakožto státního

zřízení. V poslední kapitole pak práce popisuje ponižující rozebrání Čerokijské republiky a jejich závěrečnou cestu, to finální utrpení Čerokijského kmene, které nese v dějinách název „Cesta slz“, nebo také „Slzavá pout“.

Knihy a články, které popisují rozepře s indiány se většinou shodují na tom, že zabírání indiánského území silou bylo špatným činem, ale podstatným pro rozvoj Spojených států amerických. Už méně kriticky se probírá názor na smlouvy s indiány, které jim toto území odebrali legálně. V knize *The Cherokee Perspective: Written by Eastern Cherokee* od Lawrence Frenche a Jima Hornubucklea se autor této práce dostal i k druhé straně názorů na problematiku nevyrovnaných smluv s indiány. Autoři zmíněné knihy se na odsun kmene Čerokij dívají z pohledu lidí, kterých se odsun týkal přímo i nepřímo a přináší neobvyklý pohled na legitimitu smluv, hlavně té z New Echoty v roce 1836, která zapříčinila „Slzavou pout“. Pohled z americké strany je zas zevrubně probrán v práci *Historical Sketch of Cherokee* od Jamese Moonyho, nebo v knize *Cherokee Renaissance in the New Republic* od Williama McLoughina.

Tématu odsunu Čerokijů se věnuje mnoho článků, či kapitol v knihách o dobývání Západu, v této práci však autor nejvíce pracuje s informacemi od Carla Vippermana z článku *The Bungled Treaty of New Echota: The Failure of Cherokee Removal, 1836–1838* a s informacemi od českého historika Josefa Opatrného, experta na dějiny Spojených států Amerických a války s indiány.

2. Indiánské kmeny

Obecně je přijímáno několik teorií o tom, jak se do Ameriky dostali obyvatelé, kteří získali pojmenování indiáni, nebo též domorodí obyvatelé Ameriky. Od fantaskních teorií o indiánských předcích z bájně Atlantidy, po více realistické teorie o příchodu člověka přes Beringovu úžinu z Asie. Právě druhá varianta, tedy přechod pevninského mostu na severu obou kontinentů je vědecky mnohem více uznávána.¹

Předpokládá se, že k prvnímu přechodu Beringovy úžiny došlo zhruba 13 500 let před naším letopočtem.² Tou dobou sužovala Zemi poslední doba ledová, a tak byla hladina moří jednak zmrzlá a jednak nižší, tudíž se dalo přejít z jednoho kontinentu na druhý. I tady je ale více názorů ohledně data přechodu pevninského mostu. Podle některých nálezů z Texasu, Nevady a Kalifornie objevených v první polovině 20. století, je některými usuzováno, že člověk přišel na Americký kontinent mnohem dříve a to o 30 000–50 000 let.³ V čem se ale vědci shodnou je, že jednotlivé kmeny kočovných lovců z Asie přešly přes úzký pruh země a ledu při své pouti za migrujícími mamuty a bizony. Sever Ameriky byl pokrytý ledovou vrstvou, a tak se zvířata i lidé vydávali dále na jih, kde už neležel permanentní led a sníh. Tímto způsobem se lovci dostali na území dnešních Spojených států amerických a Kanady. Jižněji od hranice ledovce se indiánské kmeny rozdělily do tří proudů své migrační cesty. Jeden proud směřoval na západ, postupoval přes Skalisté hory a usazoval se jak zde, tak podél západního pobřeží Severní Ameriky. Hlavní migrační proud směřoval volně na jih a osidloval Velké pláně, Velkou pánev, Mexiko, Yucatán a nakonec přešel až do Jižní Ameriky. Jedině z tohoto hlavního jižního kolonizačního proudu vzešly velké a vzdělané indiánské civilizace Toltéků, Olméků, Mayů a Inků. Poslední proud postupoval na východ. Při své cestě se ještě znovu rozdělil do dalšího směru. Jedna část lovců směřovala stále na východ, přešla přes Apalačské pohoří, a nakonec osídlila zalesněné severovýchodní pobřeží Atlantiku. Druhá část indiánských kmenů se usídlila v jihovýchodním území, od řeky Mississippi až nakonec došla na Floridu.⁴

---

¹ TINDALL, George B., *Dějiny Spojených států amerických*, Praha 2008, s. 7.

² Surprise cave discoveries may double the time people lived in the Americas. In: National Geographic. Dostupné online na [Surprise discoveries in Mexico cave may double time of peopling of the Americas \(nationalgeographic.com\)](https://www.nationalgeographic.com). [cit. 2022-11-14].

³ ŠOLC, Václav, *Indiánské historie*, Praha 1989, s. 7–19.

⁴ DAVIS, William C., ROSA, Joseph G., *Americký západ. Bouřlivá historie osídlování spojených států od expedice Lewise a Clarka do bitvy u Wounded Knee*, Praha 1995, s. 9–12.

Indiánské kmeny, které se usídlily na severu Ameriky je možné rozdělit do několika základních teritoriálních regionů, které tyto kmeny v průběhu let vytvořily. Tyto regiony jsou velmi vzájemně rozdílné, což je způsobeno velikou rozmanitostí přírodních biotopů v oblasti Severní Ameriky.⁵ Prvním regionem je oblast Severozápadního pobřeží. Geograficky se jedná o pobřeží Pacifiku na sever od Kalifornie až po Britskou Kolumbii. Místní indiánské kmeny jako byly Haidové, Tlingitové a Činúkové žily jinak než indiáni na prériích. Místní život byl spojený s vodou, a to slanou i sladkou. Indiáni z této oblasti trávili většinu svého života na vodě. Shánění potravy, obchod i válka, to všechno se řešilo pomocí šípů, oštěpů a hlavně lodí. Kánoe vydlabaná z jednoho kmene stromu, nebo kajak z tulení kůže, obojí je pevně spjato s indiány ze severozápadního pořeží Severní Ameriky.⁶

Druhým regionem jsou Náhorní planiny Velké pánve. Skalnatá a vyprahlá oblast dnešní Kalifornie a Nevady skýtala uzavřená údolí, která obývali domorodí obyvatelé. Šošoni, Pajutové, Jokutové, Mohavové, Karokové a Modokové jsou jen někteří z přibližně čtyřiceti indiánských kmenů žijících ve skalnaté Kalifornii. Život ve skalách a polopouštích vyžadoval umírněné zacházení s přírodními zdroji ať už se jedná o potravu, nebo suroviny. Místní indiáni to věděli a uměli se přizpůsobit místním tvrdým podmínkám. Jejich životní styl vzal za své když, do této oblasti vstoupil „bílý muž“. Osadníci si začali brát od přírody více, než stačila tvořit. Na jejich jednání dopláceli hlavně indiáni. Málo jídla, nemoci a objevení zlata, které spustilo zlatou horečku, to všechno způsobilo pád a podmanění indiánů z Velké pánve.⁷

Jihozápadní region, oblast dnešní Arizony a Nového Mexika, která je tvořena z velké části horami i pouští. V této, většinou neúrodné krajině se usadilo několik kmenů, které svou vytrvalostí a odhodláním se nevzdat, způsobily postupujícím kolonistům značné problémy. Kmeny Apačů, Navahů, Hopiů, Zuniů a Pueblanů žili v nehostinné zemi, kterou se ovšem od mládí učili poznávat. Už od dětství se učili i vytrvalosti, přesné střelbě a schopnostem přežití v poušti. Všechny tyto schopnosti jim nakonec pomohli odolávat jak proti Španělům a Mexičanům, tak proti Američanům. Indiánský přespólní

---

⁵ MCNAB, Chris, *Domorodí válečníci Severní Ameriky. 1500-1890 n. l.*, Praha 2012, s. 10.

⁶ Tamtéž, s. 196–200.

⁷ Tamtéž, s. 171–184.

běh byl jejich výsostným talentem, který jim pomáhal odolávat i žít v nehostinné pouštní krajině.⁸

Region Velkých plání je zeměpisně velmi táhlé území od Texasu na jihu až po kanadskou Albertu na severu. Tato oblast je specifická svou rozlehlostí rovinnou oblastí a tomu byla uzpůsobena i kultura kmenů, které se zde usadily. Kvůli planinám, na kterých byla stáda zvěře, se z místních indiánů nestali pěstitelé, ale naopak zůstali lovci a sběrači. Měli spíše traperský způsob života. Jejich přenosná teepee byla skvělým mobilním domem a takováto mobilní indiánská osada se zvládla po planinách dislokovat i několikrát do roka. Pro kmeny z Velkých plání bylo typické, že uměly skvěle ovládat koně. Svou schopnost jízdy na koni se příslušníci kmenů učili často již od raného dětství a v dospělosti se dokázali vyklonit z koně pádícího tryskem a sebrat předměty ležící na zemi. Kůň se ovšem k indiánům dostal až na konci 17. století, když jeden z kmenů na jihozápadu sebral koně španělským dobyvatelům a rozšířil je dále po kmenech žijících na Velkých pláních. Nejdříve se koně dostali ke Komančům, indiánům z jižní části Velkých plání (Texas, Oklahoma). Odsud se pak koně šířili i mezi další indiánské kmeny Ponků, Póniů, Arapahů, Kiowů, Kríů a Siouxů (jako Siouxové se souhrnně označovali kmeny Lakotů, Nakotů a Dakotů), až na sever k Assiniboinům a Černonožcům. Kmeny z Velkých plání neprošli takovým kulturním vývojem, jako jejich zemědělské sousedé na jihovýchodě, a proto zůstaly tyto kmeny až do 19. století stále vyznačující kultu muž-lovce. I bez koní byli indiáni z plání schopní a nebezpeční lovci a stopaři. S koňmi se pak jejich efektivita zmnohonásobila. V tříletém období 1872–1874 zvládli indiáni ulovit přes 1,2 milionu bizonů. Ač se to zdá jako obrovské číslo, není to nic proti aktivitám bělochů ve stejném údobí, kteří takto vybilili až 3,2 milionu těchto zvířat.⁹

Severní region Kanada je nejsevernějším a asi i nejvíce nehostinným regionem v Severní Americe, na kterém se indiáni usadili. Vzhledem k dlouhému zalednění v dnešní Kanadě se usuzuje, že indiánské kmeny sem přicházely v několika vlnách a spíše roztroušeně. Dokonce se usuzuje, že místní kmeny musely tuto oblast i několikrát vysídlit a vrátili se sem až jejich praprotomci v teplejších časech. To platí především pro kmen Inuitů. U tohoto kmene je předpoklad, že se původně usídlil na mořském pobřeží, rostoucí chlad ho však zahnal do vnitrozemí, kde se část Inuitů usadila natrvalo.¹⁰ Další severní

---

⁸ MCNAB, s. 129–153.

⁹ Tamtéž, s. 89–127.

¹⁰ ŠOLC, s. 21–24.

indiánské kmeny byli Algonkinové, Nipissingové, Montažezové, Kríové, Beaverové, Čipevové, Assinboinové, Haidové a Černonožci. Způsob života jednotlivých kmenů byl dosti odlišný podle místa jejich domova a nedá se souhrnně popsat. Některé kmeny žily v pralesích Kanady, které jim dávali zásobu dřeva na otop a masa k jídlu. Jiné kmeny se usídlily v okolí Velkých jezer s dostatkem ryb a další kmeny žily v nehostinné ledové pustině okolo polního kruhu, kde přežívaly za pomoci tuleňů.¹¹

Posledním region je Východní polesí. Geograficky se jedná o oblast od pobřeží Atlantického oceánu na východě po stát Minnesotu na západě a od Mexického zálivu na jihu po oblast Velkých jezer na severu. I pro velkou rozlišnost v tomto polesí, je možné hovořit o dalších dvou podoblastech, severovýchodní a jihovýchodní. Místní indiáni byli nazýváni „lesními indiány,“ neboť kultura indiánských kmenů byla hluboce spjata s místní úrodnou oblastí.¹²

Severovýchodní oblast Severní Ameriky byla plná a částečně stále je plná hustých smíšených lesů, řek, jezer a hor. Obživa zde se dala obstarat všemi způsoby, nejvýhodnější pro indiány však byl lov a obchod. V lesích bylo mnoho zvěře, v řekách spousta ryb, o velkých jezerech nemluvě. V severovýchodním regionu žily především dvě jazykově rozdílné konfederace kmenů. Jednalo se o Irokézy a Algonkiny. Pod konfederaci Irokézských kmenů spadali indiánské kmeny Seneků, Mohavků, Kajugů, Oneidů, Onondagů a Tuskarorů. Irokézové navázali dobré vztahy s Holanďany, a když ti byli vytlačeni, tak poté i s Brity. Když propukla Francouzská a indiánská válka (1754–1763) stáli Irokézové na vítězné straně Britů. Po válce za nezávislost ovšem přišli o většinu svého území. Do konfederace Algonkinů patřili Delawarové, Abenakiové, Narrangasetové, Pekotové, Mohykáni, Šóniové, Nantikokové a Algonkinové. Říkalo se jim Powhatanská konfederace, podle algonkinského náčelníka stejného jména. V konfederaci muselo být hodně kmenů, aby dokázali odolávat tlaku kolonistů, neboť jejich území byla první, která kolonisté obsazovali. Algonkinové byli také první, kdo s kolonisty vedl válku. V roce 1622 byla Powhatanská konfederace poražena a po pár letech se sama rozpadla. Území jednotlivých kmenů pak postupně snadno zabrali kolonisté.¹³

---

¹¹ MCNAB, s. 57–61.

¹² Tamtéž, s. 13–14.

¹³ Tamtéž, s. 14–21.

Jihovýchodní oblast Severní Ameriky oplývá na jihu u Mexického zálivu mokřinami, močály, bažinami, záplavovým územím (hlavně okolo řeky Mississippi) a úrodnými pastvinami pod Appalačským pohořím a ve východním Texasu. Na jihovýchodě Severní Ameriky sídlilo přes padesát indiánských kmenů.¹⁴ Jména kmenů jako Čikasó, Čoktó, Katavba, Wičita, Kiowa, Kansas, Alabama, Osedža, Krík, Čerokí, Načéz a Seminole jsou jen zlomkem všech kmenů v této oblasti. I zde na jihovýchodě byl kmenový svaz, který je znám jako „Pět civilizovaných kmenů“.¹⁵

2.1. Pět civilizovaných kmenů

Indiánské kmeny Kríků, Čoktůů, Čikasóů, Čerokíů a Seminolů byly kulturně nejvyspělejšími kmeny v Severní Americe. Jako kulturně vyspělí byli nazýváni, protože jejich kmenové systémy obsahovaly silné prvky demokracie a sociální odpovědnosti a jejich znalost pěstitelství byla na stejné úrovni (nebo vyšší) jako u některých evropských států. Jejich obydlí byla shlukována do velkých osad, zpravidla podél řek. Obydlí nebyla jen dřevěné tyče oplachtěné zvířecí kůží, ale jednalo se o dřevěné sruby a hliněné chýše, které poukazovaly na jejich usedlý způsob života. Tyto vesnice byly na indiánské poměry veliké, ať svou rozlohou, nebo i počtem obyvatel. Dost specifické pro jejich vsi byla i hradba z dřevěných kůlů, která byla vystavěna okolo všech příbytků jedné vesnice. V některých vesnicích bylo opevnění vyšší než střechy chýší a srubů, u jiných vesnic chybělo úplně. V blízkosti hradeb se pak nacházela pole, na kterých indiáni pěstovali převážně kukuřici, která zajišťovala jejich obživu po většinu doby. Kromě kukuřice byly pěstovány i tykve a boby, z nepoživatelných plodin to byl tabák. Indiáni nevyužívali k setí a k orání půdy tažná zvířata, všechnu práci na polích dělali svými rukama s přispěním kamenných či kostěných motyk. Svou roli v potravinovém systému hrál i lov, který pro ně ovšem nebyl primárním zdrojem potravy, tak jak tomu bylo u indiánů z plání. Jakožto masitý doplněk stravy byli loveni jeleni, bobři, skunkové, mývalové a v menším počtu i medvědi či zatoulaní bizoni. Zvěř lovili naháněním k řece, kde ji pak ostřelovali z lodí. Někteří indiáni využívali při lovu i cvičených psů.¹⁶ Právě tyto záležitosti vytvářely odlišnosti od ostatních kmenů.

Civilizované kmeny netvořily kmenový svaz v takovém smyslu, jak tomu bylo u indiánů ze severovýchodního polesí. Na jihovýchodě nebyli indiáni vystaveni vlivu

---

¹⁴ MCNAB, s. 21.

¹⁵ DAVIS, ROSA, s. 10.

¹⁶ ŠOLC, s. 161–165.

bílých osadníků tak brzy a v takové míře jako tomu bylo na severovýchodě, a proto nebyl tento jejich svaz natolik pevný, jako byl Irokézský svaz. To, co bylo mezi těmito pěti kmeny, se v podstatě ani nedá nazvat svazem. Tyto kmeny sice měly mezi sebou aktivní styky obchodní i politické, avšak leckdy nebyla politika kmenů tolik podporující, jako spíše nevraživá. Kmeny nebyly ani natolik jednotné, aby se vzájemně podpořily, když byla zabírána jejich půda. Kolonisté často využívali soupeřivosti mezi těmito mocnými kmeny a poštvávali je proti sobě. V letech 1711–1715 se Britům podařilo přesvědčit kmen Čerokíjů, aby se přidal do války proti Tuscarorům a v roce 1715 pak Čerokie naverbovali proti Kříkům. Kmen Kříků byl sám o sobě natolik nejednotný, že se v rámci druhé anglo-americké války v letech 1812–1814 rozdělil na dvě skupiny: Dolní Kříky, kteří pomáhali ve válce Američanům a Horní Kříky, kteří bojovali za Brity.¹⁷ Dolní Kříkové pak pomáhali Američanům i ve válce se Seminoly na Floridě v 1814–1823, když v prvních letech války dělali nájezdy na Seminolské osady, než si Američané od Španělů zařídili povolení ke vstupu na Floridu (Florida připadla Spojeným státům americkým až 1821).

Právě nejednotnost těchto vyspělých kmenů vedla k jejich konečnému pádu v první polovině 19. století, když byly jednotlivé kmeny postupně Američany přesvědčeny k „výhodné“ smlouvě o přesídlení dále na západ za řeku Mississippi.

---

¹⁷ ŠOLC, s. 161–163.

3. Čerokiové

Čerokiové, kteří přišli do oblasti jihovýchodu Spojených států z oblasti od Velkých jezer někdy v průběhu 16. století, patří do irokézské jazykové skupiny. Jejich název Čerokí (anglicky *Cherokee*, v jejich jazyce *Aniyvwiya* nebo též *Angidawagi*) nemá nikde oficiální význam, ale překládá se jako Hlavní lidé („*Principal people*“). Kříkové, kteří mluvili jiným jazykem, měli pro slovo Čerokí význam „lidé jiného jazyka“. Španělé, kteří se setkali s Čerokézy jako první z kolonistů, jim říkali *Tchalaquei*, což byla nejpravděpodobněji španělská transliterace slova Čerokí. I zde ovšem mohli zasáhnout též Kříkové, tentokrát východní kmeny, kteří mají pro Čerokie ve svém slovníku slovo *Cvlakke* [chuh-log-gí]. A aby toho nebylo málo, tak *Tsalagi* je také čerokézský název pro jejich vlastní řeč. Posledním názvem pro označení Čerokiů je irokézské slovní spojení *Oyata 'ge'ronoñ*, které se používalo v severních oblastech Východního polesí, a znamená „obyvatelé jeskynního území“.¹⁸

Území, které patřilo pod jejich vliv, zasahovalo do oblastí dnešních devíti států, největší plocha tohoto území byla v Alabamě a Georgii, ale jejich osady šli najít i v Severní a Jižní Karolíně, Tennessee, Mississippi, Kansasu, Virginii a Západní Virginii. Čerokíští indiáni se v rámci svého kmene dělili do sedmi klanů. Jednalo se o klany: Ptáky, Vlky, Jeleny, Barevné, Modré, Dlouhé vlasy a Divoké brambory. Jejich sociální struktura byla rodového charakteru, kdy se jednotlivé klany orientovaly na jednoho původního prapředka pocházejícího z čerokíského kmene a příslušnost jednotlivce ke klanu se odvozovala od linie matky. Aby docházelo k lepšímu propojení mezi jednotlivými klany, bylo zakazováno vstupovat do manželství s členem ze stejného klanu.¹⁹ Tím se zbránilo i genetické degeneraci a shromažďování majetku.²⁰

3.1. Osady

Čerokiové žili usedlým způsobem a neměli tedy lehká teepee, ale žili v domech. Jejich osady měly charakter středověkých evropských měst, nebo spíše opevněných vsí. Důležité bylo opevnění osady, které bylo z dřevěných kůlů pomazaných hlínou. Opevnění mělo výšku někdy i dvojnásobnou oproti výšce indiánských chatrčí a bylo vystavěno v celkem velkém prostoru tak, aby chránilo většinu domů v osadě. Často bylo opevnění i dvojitě,

---

¹⁸ MOONY, James, *Historical Sketch of Cherokee*, Chicago (IL) 1975, s. 2–5.

¹⁹ JEIER, Thomas, *Indiáni. Praobyvatelé Severní Ameriky*, Praha 2013, s. 70–73.

²⁰ Pravidlo o shromažďování majetku platí až od devatenáctého století

přičemž druhé opevnění nebylo zdaleka tak pevné, vysoké ani silné, jako vnitřní palisáda. Druhé opevnění bylo leckde jen z dřevěných plotů a mělo spíše bránit zvěři na přístupu dovnitř a dobytku na cestě ven z osady. Za branami opevnění se nacházelo centrum osady se sídlem náčelníka, domem šamana, a hlavně s radnicí. Radnice měla sedmiúhelníkový tvar, symbolizující sedm čerokézských rodů.²¹ Na radnici byly konány porady kmene, řešily se tam spory, uzavírala se spojení nebo vyhlášovaly války a přijímali se zde emisáři (spíše poslové) ostatních kmenů. Radnice sloužila hlavně při řešení záležitostí celého kmene. Pokud se řešili denní spory, nebo záležitosti, které se týkali pouze obyvatel osady, případně záležitosti týkající se příslušníků daného klanu, tak bylo využíváno domu náčelníka dané osady.

Domy si stavěli z kmenů stromů zpevněných hlínou s příměsí suché trávy, střecha domu byla pak z proutí. Domy měli jak kruhový půdorys, který přispíval k zachování přirozené hierarchie rovnosti, tak půdorys obdélníkový, který přejali indiáni od kolonistů. Indiáni rychle pochopili výhodu pevných stěn obdélníkových a čtvercových tvarů domů a už v sedmnáctém století obsahovaly čerokízské vesnice z většiny obdélníková stavení. V jednom domě žila jedna, dvě, nebo klidně i tři rodiny, které měli společný příbuzenský svazek. Počet obyvatel jednoho domu mohl být tedy i značně vysoký a pohyboval se v rozmezí dvou až dvanácti obyvatel, podle velikosti domu. Zvláštní byla chýše šamana, který zastával pozici léčitele, kněze a poradce. Kvůli rovnosti a tradicím měla šamanova chýše kruhový tvar. V jeho domě se sušily byliny, míchali se tam masti a meditovalo se.

Šaman hrál v indiánských kmenech důležitou úlohu i jako hlas Manitou, indiánskou představu Boha, která neměla fyzickou podobu, ale projevovala se fyzikálními a biologickými jevy. O roli Božího posla se v 18. a 19. století musel šaman dělit, neboť hodně Čerokiů přestoupilo na víru. Za Bohem ale museli indiáni cestovat, neboť jen málokterý kazatel se usadil v blízkosti osady indiánů. Kromě obytných domů byly v obci i chlévy. Jejich umístění bylo různé, mohly se nacházet ve vnitřních hradbách, ale stejně tak i mimo ně.²²

V okolí palisády se nacházely polnosti. Čerokiové, jako většina indiánů, praktikovali systém komunitního vlastnictví. Na polích se pěstovaly potraviny pro celou osadu a všichni obyvatelé si s oráním, hnojením i setbou pomáhali navzájem. Většinou

---

²¹ JEIER, s. 70–72.

²² MOONY, s. 8–13.

se o jedno pole starala jedna širší rodina, žijící pospolu v obydlí, ale když byla rodina málo početná, byla ji automaticky poskytnuta pomoc, za kterou nebyla požadována žádná náhrada. Sklizeň pak ovšem probíhala samostatně po rodinách. Každá rodina si sklídila úrodu ze svého přiděleného kusu půdy a kus úrody odevzdala do společné sýpky, kde se shromažďovalo jídlo pro horší časy, pro návštěvy a pro ty, kterým se daný rok urodilo méně.²³

Čerkíové své osady stavěli u řek, neboť řeka hrála v jejich životě důležitou roli. Využití řeky bylo pro Čerokie nezměrné, řeka jim sloužila jako zásobnice užitkové vody pro pole, po většinu roku v ní lovili ryby, koupali se v ní a sloužila i pro očistné rituální úlohy. Nejdůležitějším, nebo spíše nejpodstatnějším významem řeky ale byla komunikace. Čerokiské osady mezi sebou měly aktivní styky, často i obchodní a potřebovaly mít mezi sebou cesty, po kterých mezi sebou komunikovaly. Existovala celá síť čerokiských stezek, které spolu vzájemně spojovali jednotlivé osady, vzdálené od sebe několik dní cesty, ale žádná takováto stezka se nevyrovnala řece. Řeka byla nejrychlejší spojnici mezi hned několika osadami v blízkosti jejího toku, a vždy se dal najít vhodný přítok, nebo říční větvení, které cestu mezi osadami značně urychlilo. Po řece se Čerokíové plavili v monoxylech, které tvořili tak, že do kmene stromu vypalovali výduť žhavými uhlíky. V takovémto člunu se dalo doplout po proudu řeky do vesnice, vzdálené tři dny cesty pěšky, za jeden den. Pro hospodaření a lovu na řece využívali spíše vory, ze kterých lovili ryby lukem či bodci. Pro lov ryb používali i omamující přírodní směsi, které ryby pouze dočasně ochromily a jim pak stačilo vzít z vody potřebný počet ochrnutých ryb a zbytek nechali volně plavat.²⁴

3.2. Sociální struktury

Hlavní postavou v každé osadě byla osoba náčelníka, který předsedal radě starších. Do pozice náčelníka osady mohl být člověk zvolen, nebo na něj post přestoupil dědičně, což býval častější případ. Dědičný nárok na roli náčelníka měl vždy jako první syn náčelníka dosavadního. Pokud náčelník neměl vlastního syna, nebo jeho syn zemřel dříve než náčelník, tak role náčelníka připadla nejstaršímu žijícímu bratru náčelníkovi manželky. I toto pravidlo mělo ale své výjimky. V některých komunitách se do role náčelníka osady po smrti svého muže stavěla jeho manželka a až po ní byl na řadě její bratr. Na dalších

---

²³ ŠOLC, s. 163–171.

²⁴ JEIER, s. 70–74.

územích zase role náčelníka připadla bratru nejstarší ženy v osadě.²⁵ Indiáni měli ve své společnosti zavedený matrilineární a matrilokální systém, tudíž bylo zvykem, že se funkce dědila po linii ženy a že muž se po sňatku stěhoval do ženiny osady.

Náčelník osady nicméně nebyl nejvyšší představený v indiánské komunitě. Náčelníci jednotlivých osad, či jejich zmocněnci, vybírali ze svých řad ještě dva další indiány, nadřazené všem ostatním indiánům kmene, i ostatním náčelníkům všech osad daného kmene. Jednalo se o mírového náčelníka kmene a válečného náčelníka kmene. Mírový náčelník byl jedinou osobou, jejíž rozhodnutí v jednání se zástupci jiných skupin mělo legitimní význam, a pokud něco významného dohodl jiný náčelník z kmene, nemuselo to být uznáno za platné kmenovou radou. S tímto konceptem měli problém hlavně kolonisté, kteří brali za nejvyšší osobu vždy pouze náčelníka osady a nevzali v potaz, že ten je z hlediska kolonistů pouhým vazalem svého „krále“. Často tak docházelo, hlavně při jednání s kolonisty a později s Američany, k nesprávnému jednání o zábořech půdy kmene, protože i když místní náčelník souhlasil s odprodejem půdy, mírový náčelník takové rozhodnutí o prodeji půdy kmene schválit nemusel. Mírový náčelník předsedal kmenové radě, ve které se scházeli vybraní náčelníci z každé oblasti čerokijského území. Mírovému náčelníkovi se též říkalo *Uku*, což je čerokijský název po „první milovaný muž kmene“. ²⁶ Druhou privilegovanou osobou byl válečný náčelník kmene. Válečný náčelník měl rozhodovací práva na vyšší úrovni, ale pouze v záležitostech války. Válečný náčelník se přitom nemusel soustředit na diplomatická jednání s nepřítelem, měl pouze vést válečníky na bitevním poli. V době míru byl válečný náčelník normálním členem kmenové rady jako ostatní, když ale na čerokijském území vypukla válka, převzal vládu na vojáky všech čerokijských osad. Válečný náčelník mohl být povolán pouze pokud to schválila většina kmenové rady.²⁷

U Čerokijských indiánů byla důležitá i role něžného pohlaví. Zatímco muži chodili obstarávat obživu na lov, čerokijské ženy se staraly o pěstování úrody a chov zvířat, někdy sbírali plody lesa. Ženy oraly a hnojily pole, sely, vyklízely hnůj a zpracovávaly vypěstované potraviny. Jejich úlohou bylo i šít oblečení, vydělávat kůže, plést proutěné koše, nebo vyrábět keramické zboží. Čerokijské ženy měly také svůj soukromý poradní oheň, kterému říkali *Ghigau*,²⁸ u něhož probírali problémy své osady,

---

²⁵ ŠOLC, s. 161–166.

²⁶ MOONY, s. 6–13.

²⁷ JEIER, s. 71.

²⁸ Tamtéž, s. 73.

nebo kmene a také zde konaly ženské rituály. Ženskou část osady vedla vždy nejstarší žena, jakožto ta nejzkušenější.²⁹

---

²⁹ ŠOLC, s. 166.

4. Kontakty s kolonisty

V době před kolonizační vlnou z Evropy nejsou žádné dohledatelné záznamy o životě indiánů Čerokij. Indiáni nepoužívali písmo, a tak byly jejich tradice a minulost dlouhou dobu předávány pouze orální formou. Tyto informace jsou zaznamenány až v dílech od evropských kolonistů, kteří mezi indiány žili a sblížili se s nimi.

4.1. Španělé

První záznamy o setkání „civilizovaného světa“ s indiány kmene Čerokí je možné datovat do roku 1540, kdy se španělský průzkumník Hernando de Soto vydal z poloostrova La Florida na sever, aby objevoval nová místa pro španělskou korunu. Jeho hlavním cílem bylo najít zlatorudné doly, které se měly podle místního indiánského kmene Seminolů nacházet v horách na severozápad od Floridy. De Sota se vydal na svou cestu v květnu 1540 a hned v Cofitachiqui, první důležité indiánské osadě na dolním toku řeky Savannah, narazil na to, co hledal. Místní indiáni loví z řeky hrudky hnědého kovu s příměsí dalšího blýskavého kovu. Když Španělé prozkoumali nalezené valouny, zjistili že se jedná o rudu mědi s drobnou příměsí zlata nebo stříbra. S pocitem že jsou na správné stopě se De Sotova výprava vydala dále po řece na severozápad, hledajíc území Chisca, které mělo být, podle informací od místních indiánů, zlatem oplývající. S sebou si jako průvodce a rukojmí vzali náčelníci klanu a několik dalších indiánů jako nosiče, neboť koně další cestu nemohli zvládnout. Zajatá náčelnice je ovšem nevedla úplně správným směrem a schválně odklonila směr De Sotovy výpravy více na sever, kde se zlato nenacházelo. Zde narazili na menší indiánské město Guaquili, kde byli Španělé vřele vítáni, nicméně nedostatečně zaopatření jídlem. Guaquili je čerokijské slovo „pěna“ a jedná se tak nejspíše o první prokazatelně Čerokijskou osadu navštívenou „bílým mužem“. De Sota a jeho skupina pokračovali dále na sever, do nehostinné krajiny podhůří Blue Ridge Mountains, kam ho vedla zajatá náčelnice. Když přišli do další osady, zjistili že byla natolik chudá, že nedokázala ani nasytit vojenskou výpravu. De Sota se dověděl, že na severu už nic hodnotného nenajde a stočil směr výpravy na západ. V tomto momentu se od výpravy oddělila zajatá náčelnice, které se povedlo v noci osvobodit a s několika dalšími indiány uprchnout z tábora. Při tom se jí podařilo uzmout De Sotovi truhličku s perlami, které z jejího města předtím ukradl. Po několikadenním přechodu Blue Ridge sledovala výprava tok horských potůčků, až došla do velké osady Guaxule, kde byli Španělé slušně přivítáni a pohoštěni. Přes území Čerokijů postupoval De Sota

po proudu řeky Chattahoochee, která se tvořila soutokem horských potoků u Guaxule.³⁰ De Sota odsud vyslal posla do osady Chiaha (Alabama), aby místní shromáždili dostatečné zásoby pro španělskou výpravu, až dorazí. Dva dny nato prošla výprava přes osadu Canasagua, hraniční osadu Čerokijského území. De Sota se svými lidmi šel stále dál na jihozápad po proudu řeky Chattahoochee, dlouhým úsekem neobydlené krajiny mezi územím Čerokijů a územím Dolních Kríků, které začínalo poblíž dnešního města Columbus v Georgii. Na území Kríků vstoupil De Sota o čtyři dny později a ačkoliv měl důkazy o zlatu, mědi a jiných kovech na čerokijském území, nikdy se už k Čerokijům nevrátil.³¹

Španělé podnikli na území Čerokijů a Kríků i několik dalších výprav. V roce 1561 Španělé získali malé území na pobřeží Jižní Karolíny a pojmenovali ho Santa Elena. O pět let později zde nechali vystavět i malou pevnost s názvem San Felipe. Na podzim roku 1566 byl z této pevnosti vyslán kapitán Juan Pardo na průzkumnou misi do vnitrozemí dnešní Jižní Karolíny. Po území spřáteleného indiánského kmene Saurů (též Čerawů) prošel až na západní konec jejich teritoria a v podhůří zbudoval opevnění ve kterém zanechal 30 mužů jak posádku. Sám se na přelomu roku vrátil zpátky na pobřežní španělskou výspu Santa Elena. Nedlouho po svém příjezdu dostal Pardo dopis od jednoho seržanta, který Pardovi popsal neklidnou situaci na území Kríků, konkrétně ve zlatorudné provincii Chisca, kde se on (seržant) dostal do sporů s nepřátelskými indiány kmene Krík a svedl s nimi bitvu. V bitvě, podle jeho zpráv, padlo přes 1000 indiánů a bylo vypáleno 50 domů, a to vše provedl pouze s 15 muži. V jeho další zprávě pak s 20 vojáky pobil 1500 indiánů a vypálil celou silně opevněnou osadu bez ztráty jediného muže. Buď seržant, nebo jeho kronikář pravděpodobně museli příběh přibarvit, protože je velice nepravděpodobné, provést takový čin se zmíněným počtem vojáků.³² V reakci na dopis se Pardo v létě 1567 vydal s vojáky na dlouhou cestu od atlantického pobřeží do dnešní Alabamy, země Kríků. Prošel přes Cofitachiqui na západ do osad Jagaya, Gueza, Arauchi a Otariyatiqui, které nesly čerokijské názvy a byly hraničními čerokijskými osadami. Pardo prošel ještě mnoho dalších osad z nichž některé byly saurské, většina však čerokijská. Poslední velké čerokijské osídlení, kterým prošla Pardova armáda cestou tam bylo Guaquili, tedy již zmíněná první čerokijská osada, ve které byl „bílý muž“. Odsud Pardo došel rovnou do kríkské osady Chiaha, kde na něj čekal zmíněný seržant se svými

---

³⁰ Dnes je toto místo pár mil jihozápadně od Clarkesville v Georgii

³¹ MOONY, s. 13–17.

³² MOONY, s. 17.

několika muži. Spojené armády pak pokračovaly přes území Kriků až k městu Tascaluza a odsud se vrátily, stejnou cestou jako De Sota před čtvrt stoletím, do Cofitachiqui a dále do Santa Eleny.³³

Další zmínky o španělském působení na území Čerokijů se objevují až o století později, kdy je v roce 1643 zaznamenaná křesťanská misie do těchto oblastí. Tuto informaci ovšem uvedl jen jeden zdroj z dané doby, který byl navíc shledán v některých uvedených informacích jako lživý, tudíž neexistuje žádný průkazný důkaz o takovémto počínu v dané době.³⁴ První prokázanou misijní činnost u Čerokijů je možné nalézt až u Christiana Pribera v první polovině 18. století, který působil ve francouzských službách.

4.2. Angličané

Druhá vlna průzkumu přišla ze severu. V roce 1655 se z kolonie Virginie vydala průzkumná výprava do hor Apalačského pohoří a blízkého podhůří. Udělala tak na popud indiánů z východních hor, kteří se o rok dříve usadili u vodopádů na řece James.³⁵ Angličtí kolonisté ve Virginii se obávali agresivního protivníka, kterého nebylo snadné porazit, a tak vyslali průzkumnou výpravu do té části země, odkud bojovní indiáni přišli. O této výpravě není moc záznamů, které by uváděly něco podstatného, avšak je známo, že postupovala podél pohoří na jih, a tak při své cestě k řece Mississippi musela tato výprava chtít nechtít projít čerokijským územím. To, jestli měli s Čerokiji nějaký kontakt, není možné potvrdit.³⁶ Jiný zdroj ale tvrdí, že se anglická výprava s Čerokiji nejen setkala, ale dokonce střetla. Podle tohoto zdroje se Angličanům s pomocí sousedního kmene Pamnkejů podařilo porazit některé čerokijské osady při průchodu horami. Pokud je tato verze pravdivá, tak Čerokijové poprvé podlehlí anglickým silám již v polovině 17. století.³⁷

V roce 1670 se John Lederer, německý emigrant a cestovatel, vydal na jih od vodopádů na řece James. Použil obchodní stezku, kterou využívali obchodníci z Virginie, když obchodovali s jižními indiánskými kmeny. Došel tak snadno až do oblasti Catawba v dnešní Jižní Karolíně. Když se Lederer v Catawbě zmínil na několika místech

---

³³ Tamtéž, s. 17–19.

³⁴ Tamtéž, s. 19.

³⁵ Dnes město Richmond (VA)

³⁶ MOONY, s. 19–20.

³⁷ MCNAB, s. 21.

o náčelníkovi Rickahockanovi, tedy o tom náčelníkovi, který se se svým kmenem usadil u vodopádů na řece James, dokázal Lederer s pomocí místních indiánů a mapy lokalizovat přibližnou polohu jeho kmene. Tuto oblast lokalizoval v podhůří dnešní Severní Karolíny, někde severně od území Catawba a jižně od pramene řeky Roanoke. Ve stejnou dobu, kdy Lederer našel oblast Rickahockanovi domoviny, byl tento náčelník zabit na své vyjednávací cestě s nepřátelským indiánským kmenem. V 70. letech 17. století vyšla z Virginie ještě jedna objevná výprava. Vedl ji Thomas Batts a vydal se se svými muži přes Blue Ridge až k pramenům New River, kde našel stopy po osídlení, ale žádné indiány. Nutno dodat, že v této době byla většina indiánských kmenů východně od Apalačského pohoří v nevyhlášené vzájemné válce, a to i proti anglickým koloniím. Ve stejném roce irský obchodník Cornelius Dougherty ustanovil sám sebe jakožto prvního obchodníka, který obchodoval s kmenem Čerokijů. Vzhledem k nedostatku jiných důkazů, a pokud je brána v potaz i vypjatá situace, která tou dobou v oblasti panovala, je velmi pravděpodobné, že opravdu první byl. Dougherty měl s Čerokijí natolik dobré vztahy, že se dokonce usadil v jednom z jejich měst. Někteří z jeho potomků drželi důležité pozice v kmeni minimálně do 70. let 20. století.³⁸

První trvalé anglické osídlení oblasti Jižní Karolíny začalo v roce 1670. O dvacet let později provedl James Moore, tajemník z tohoto osídlení, výpravu do hor v Jižní Karolíně, na území Čerokijů. Podle svých indiánských průvodců se vydal směrem ke španělským dolům a tavírnám kovů, které ale nenašel. Místo toho získal pro Angličany kusy surové kovové rudy, jako důkaz o tom, že anglické osídlení v této části Ameriky mělo své plody, a mělo být nadále podporováno. Vláda této kolonie pak v roce 1684 provedla s Čerokijskými indiány první doloženou smlouvu, kterou podepsalo (v hieroglyfických symbolech) osm náčelníků z východních měst.³⁹ V roce 1708 byli Čerokijové kolonií popsáni jako početný indiánský kmen žijící v horách na severozápad od Charlestonu, mající šedesát měst slabého obchodního potenciálu a lid, který je více lovci nežli válečníky.⁴⁰

V roce 1711 začala pro Angličany válka s indiánským kmenem Tuscarora. Protože Tuscarorové byli tradičními nepřáteli Čerokijů, přidali se Čerokijové na stranu Angličanů. Ačkoliv byli indiánští spojenci pro Angličany výhodou, nebyla s nimi lehká

---

³⁸ MOONY, s. 20–21.

³⁹ Tamtéž, s. 21.

⁴⁰ Tamtéž, s. 22.

spolupráce. Čerokijští válečníci byli v této válce zběsilí a napadali všechna stavení, která nebyla jejich vlastní a přišla jim do cesty, ať to byly osady Tuscarorů nebo kolonistů. Kolonisté tak měli mnohdy větší strach ze svých spojenců Čerokijů než ze zneprátelených Tuscarorů. Když po této válce, která byla ukončena v roce 1713 migrací poražených Tuscarorů na severozápad, zůstali Britové na území Karolín sami a bez spojence, začali se obávat o kolonii Jižní Karolína.⁴¹ V roce 1715 začala válka masakrem indiánů kmene Yamasee. To vyprovokovalo všechny ostatní indiánské kmeny z jihovýchodního pobřeží, jako byli i Čerokijové, k pomstě. Následovaly rychlé útoky na všech hranicích kolonie a s Jižní Karolínou to vypadalo bledě. Kolonisté však sebrali všechny své síly, seskupili se pod vedením guvernéra Cravena a v mohutném útoku zničili hlavní sílu kmene Yamasee. Kmen Yamasů prodělal tak drtivou ztrátu, že se zbytek jeho příslušníků vzdal a odebral na jih na Floridu, kde se přidal ke kmeni Seminolů. Po tomto vítězství kolonisté porazili všechny menší kmeny na pobřeží Jižní Karolíny a zachránili tak existenci této kolonie. Na přelomu let 1715 a 1716 se vydali s kolonisty vyjednávat i východní kmeny Čerokijů. Domluvili se, že se Čerokijové přidají k armádě kolonistů a budou bojovat proti ostatním indiánským kmenům. Čerokijové odmítli účast na dalších bojích s Yamasy, ale proti válce s Kríky nic nenamítali. Stejně tak souhlasili s tím, aby si plukovník Moore vytvořil vojenské velitelství na jejich území, čímž měl blíže na frontu. Další boje pak Čerokijové podpořili několika stovkami válečníků bojujících na straně Velké Británie. A i když válka Britů s indiánskými kmeny skončila ještě téhož roku, tak nepřátelství a útoky mezi Čerokiji a Kríky trvalo po několik dekad. Dohoda s Čerokiji byla pro Brity natolik důležitá, že guvernér Jižní Karolíny uspořádal v roce 1721 setkání s náčelníky 37 čerokijských měst, na které se řešilo postoupení indiánské půdy osadníkům. Dohoda byla sjednána a indiánští náčelníci se zavázali poslouchat právo kolonie Jižní Karolíny v případě, že by došlo k nějakým sporům. Za zmínku stojí i to, že smlouvu nepodepsali všichni čerokijští náčelníci, ale jen jeden – Wrosetasatow, náčelník klanu. Tato smlouva z roku 1721 tak byla první smlouvou, ve které se Čerokijové vzdávají svého území.⁴²

Na území jihovýchodního polesí v první polovině 18. století figurovali i Francouzi. Ti působili především na jihu Alabamy a Mississippi⁴³ odkud expandovali na severozápad. Z civilizovaných kmenů tak ovlivňovali hlavně kmeny Čikasůů a Kríků,

---

⁴¹ V roce 1712 byla kolonie Karolína rozdělena na dva oficiální samosprávné celky: Severní Karolínu a Jižní Karolínu.

⁴² MOONY, s. 22–24.

⁴³ Tou dobou vše známé jako Louisiana.

nicméně i území Západních Čerokijů bylo v oblasti jejich zájmu. Francouzi s indiány hojně spolupracovali a nesnažili se o jejich vyhánění ani zabírání jejich území, jako spíše o asimilaci francouzských kolonistů s místními kmeny. Při svém konání se snažili poštvat indiánské kmeny proti svému tradičnímu nepříteli Anglii. To se jim dařilo u Čikasůů, Kříků i dalších kmenů a jejich snahy nebyly bez odezvy ani u Čerokijů, kteří se už téměř přidali na jejich stranu. Od kolaborace s Francouzi je odradil jeden britský občan, sir Alexander Cuming. Ten se v roce 1730 odhodlal k odvážné a nebezpečné cestě na vzbuřené území Čerokijů a překvapil je ve městě Nikwasi (Nequassee),⁴⁴ kde se jal k přesvědčování indiánů, aby zůstali věrní Velké Británii. Jeho smělé vystupování přesvědčilo Čerokije, aby opustili svůj nově získaný pro-francouzský kurz a zůstali na straně Britů. Cuming přesvědčil Čerokije, aby si určili jednoho ze svých mužů jako svého vládce, který bude jednat o dohodách s „bílým mužem.“ Ještě v Nikwasi byl tímto mužem určen Moytoy z Tellica. Ten pak vyslal výpravu sedmi náčelníků, kteří měli s Cumingem plout do Anglie. Do Anglie dopluli v červnu, byli představeni králi Jiřímu II., složili mu poklony (položili před něj „korunu“, pět orlích per a čtyři skalpy) a slíbili králi, že Čerokijové budou podporovat jen britskou korunu a že nebudou obchodovat s žádným jiným evropským státem. V září pak podepsali *Dohodu o míru a přátelství*, a ještě týž měsíc odpluli zpět do Ameriky. Do Ameriky dorazili, slovy guvernéra Jižní Karolíny, „*V dobrém zdraví a s velkou spokojeností, jakou odměnu jim Jeho Veličenstvo poskytlo.*“⁴⁵ To byla nepochybně řeč o dodávkách zbraní a střelného prachu, které byly součástí zmíněné dohody.⁴⁶

4.3. Francouzi

Jak už bylo zmíněno, tak v roce 1736 se do Čerokijského teritoria dostal jezuita ve francouzských službách, Christian Priber. Priber pocházel původem z německého prostoru, avšak žil v britských koloniích v Americe. Uměl mluvit několika jazyky, jako německy, francouzsky, latinsky, anglicky, řecky a španělsky. Mezi indiány si rychle osvojil řeč, oblékání, zvyky i styl života Čerokijů, a tak byl v kmeni celkem bez problému přijat. V průběhu svého působení mezi Čerokiji sepsal manuskript slovníku, ve kterém překládal čerokijskou řeč do několika evropských jazyků. Priber navrhl Čerokijům vytvoření evropského modelu státu na jejich území, s hlavním městem Great Tellico

---

⁴⁴ Dnešní Franklin (NC)

⁴⁵ MOONY, s. 26.

⁴⁶ Tamtéž, s. 24–26.

(Tennessee), vrchním šamanem jako císařem a sám sebe navrhl na roli vrchního císařova úředníka. V této pozici pak vyřizoval záležitosti s vládou Jižní Karolíny.⁴⁷ V Jižní Karolině však nabyli dojmu, že se takto Čerokijové pod Priberovým vlivem dostávají stále více i pod vliv Francie, a to nemohli dopustit. V roce 1739 se vydal pověřený úředník z Jižní Karolíny zatknout Pribera, indiáni ho ovšem odmítli vydat. Až o pět let po jeho jmenování do pozice vrchního císařského úředníka se Britům podařilo Pribera dostihnout. Na jedné z jeho cest byl spatřen Britům spřátelenými Kriky, zajat a odveden do britského zajetí, kde brzy na to zemřel.⁴⁸

V roce 1754 začal na území východu severní Ameriky konflikt, který vyvolal ještě několik dalších sporů, na něj hned navazujících. Jednalo se o Francouzskou a indiánskou válku z let 1754–1761, která přešla do konfliktu Sedmileté války (1756–1763) a Čerokijské války (1758–1761), následované ještě Pontiacovým povstáním (1763–1766). Do francouzské a indiánské války se Čerokijové v podstatě nezapojili, neboť ta se odehrávala na severu země. Francouzům se podařilo obklíčit britské území v Novém světě pásem svého území, které se rozšířilo ze severní Kanady, zpoza Apalačského pohoří podél toku řeky Mississippi až k Mexickému zálivu. Takto obklíčení Britové se rozhodli probojovat se skrze severní část francouzského obklíčení a zaútočili k pramenům řeky Ohio⁴⁹ na francouzskou pevnost Duquesne. Jejich první útok byl odražen ale v následujících letech se Britové vrátili, pevnost Duquesne dobyli, a pak postupovali po řece Alleghena na sever do francouzského území.⁵⁰ Sedmiletá válka už pro Čerokije znamenala zapojení, především pro příslušníky ze severních osad v Severní Karolině a oblasti Tennessee. Role Čerokijů byla v počátku Sedmileté války spíše menší. Měli hlídat hranici na řece Potomac, kdyby se Francouzi nebo jim nakloněné kmeny pokusily zaútočit na tuto oblast. Problém pro Brity byl ale jinde než na bitevní linii. Smlouvy, které Britové s koloniemi uzavřely s Čerokiji, zavazovaly kmen Čerokijů neposkytovat výhody nikomu jinému než Britům, ale indiáni měli dlouhodobě lepší vztahy s Francouzi než s Brity. Přesto se Britům podařilo přesvědčit indiány o stavbě britské pevnosti Loudon v Little Tennessee, centru Čerokijského území. První potíž vyvstala už při stavbě

---

⁴⁷ Tamtéž, s. 26–27.

⁴⁸ Who was Christian Priber? In: Appalachian Country Living Magazine. Dostupné online na [Who was Christian Priber? - Appalachian Country Living Magazine \(aclivingmagazine.com\)](http://www.aclivingmagazine.com). [cit. 2018-10-24].

⁴⁹ Řeka Ohio vzniká soutokem řek Monongahela a Alleghena

⁵⁰ ČERNÍK, Jiří, *S tomahawkem proti mušketám. Přehled bojů s indiány na území dnešních USA v letech 1622–1890. I. díl*, Praha 2010, s. 19–25.

pevnosti, kdy náčelník jedné z místních nejbližších osad odmítl pomoci se stavbou pevnosti a nesouhlasil s vysokým počtem „bílých mužů“ ve svém teritoriu. I přes protesty tohoto náčelníka byla pevnost vystavěna a byla zde umístěna posádka 200 mužů, pod velením kapitána Demeré. Druhá potíž přišla v roce 1756, kdy major Andrew Lewis s posádkou 200 mužů a přibližně 100 příslušníky Čerokijů vyrazil na expedici proti kmenu Shawano. Po šesti týdnech bloudění zmrzlým lesem, kdy nenašli vůbec nic, se indiáni rozhodli výpravy zanechat a vrátit se domů. Lewis však takové chování považoval za dezerci a nechal po indiánech střílet. Na místě jich padlo okolo čtyřiceti, někteří z nich měli i prominentní pozice v kmenech. Tento čin vyvolal pobouření mezi všemi Čerokiji a každý byl připraven k pomstě, ale někteří náčelníci přesvědčili ostatní, že útočit nemá smysl, že se to vyřeší podle pravidel smluv, které podepsali s „bílými lidmi“. Avšak ani vláda Virginie, ani vláda Severní a Jižní Karolíny tento čin nijak nepotrestala, ani nijak nekompenzovala.

Tento incident vzbudil posměch od sousedního indiánského kmene Kríků, kteří se v podstatě Čerokijům vysmívali, že jsou zbabělci, kteří se nebrání, když je jim působeno bezpráví. Opravdovou spouští Britsko-čerokijské války pak byl neospravedlnitelný útok posádky z pevnosti Prince Jiřího, kteří v roce 1758 napadli blízkou indiánskou osadu Čerokijů, když byli muži na lovu a v osadě zůstaly jen ženy. Vzápětí po tomto činu byly hlášeny četné útoky na obydlí kolonistů ve vnitrozemí obou Karolín a také útok na posádku v pevnosti Loudon. V květnu 1759 pak indiánští vůdcové téměř uzavřeli mír s Brity, ale Britové si přisadili podmínku, že každý indián, který v předchozích šarvátkách zabil „bílého muže“ musí být odevzdán Britské exekuci. Stejný požadavek vynesl i kapitán Demeré z pevnosti Loudon, který tak bez důkazu obvinil vůdce 24 osad v okolí pevnosti. Tyto podmínky (hlavně ta od Demerého) byly pro indiány přespříliš a odmítli mír podepsat. Válka tak od listopadu 1759 pokračovala dál.⁵¹ Také v listopadu, ale ještě před pokračováním bojů, se jiná delegace indiánských náčelníků vedená válečným náčelníkem Oconostotem vydala do Jižní Karolíny zařídit mír. Guvernér je ale nevyšlechl, jen je nechal zatknout a držet jako vězně v pevnosti Prince Jiřího. Vězně drželi v hrozných podmínkách, všech 32 náčelníků zavřeli do jedné místnosti pro šest osob, zatímco z pevnosti vyrazilo 1400 mužů na invazi do čerokijského území. Až na žádost Attakullakully, mírového náčelníka Čerokijů, který byl vždy dobrým přítelem Britů, byl z vězení propuštěn Oconostota a dva další náčelníci. Všichni museli slíbit, že

---

⁵¹ MOONY, s. 28–32.

nebudou bojovat proti Britům a že zajmou každého Francouze, kterého na svém území spatří. Všichni tři to bez otálení potvrdili svým podpisem na smlouvě a guvernér Lyttenton odjel zpět do Charlestonu. To však pouze ukázalo, jak málo zná a chápe povahu indiánů, pro které psané dokumenty znamenají málo oproti spravedlivé pomstě. Oconostota to vzápětí dokázal, když se vrátil se svými válečníky a oblehl pevnost Prince Jiřího, přičemž ji na celou zimu odřízl od zásob a komunikace. Zrádnou taktikou dokonce vylákal z pevnosti jejího velitele, pod záminkou že si chce promluvit a když velitel vyšel z pevnosti k řece, byl na rozkaz Oconostoty zastřelen. Tento čin ale nesl svou daň i v pevnosti, kde bylo povražděno zbylých 35 zajatých náčelníků.

Válka pokračovala, indiáni útočili na další a další obydlí kolonistů a na druhé straně hor se stahoval kruh indiánských válečníků okolo pevnosti Loudon.⁵² V květnu 1760 připlul do Charlestonu britský plukovník Montgomery s 1300 vojáky. Společně s malou posilou od místních kolonistů jich bylo přibližně 1600 a vydali se na pochod skrze Čerokijské území k pevnosti Prince Jiřího. Takto velká armáda snadno zahrnala indiánské obléhatele a osvobodila pevnost. Montgomery se ale nezastavil a okamžitě zaútočil na hned vedle ležící město Little Keowee, kde pobil každého muže. Poté nechal vyslat dva indiánské posly s nabídkou smíru. Když se ani po třech týdnech nedostavili s odpovědí, vyrazil Montgomery s armádou na severozápad a cestou vypálil každé indiánské osídlení, na které narazil. Zastavil se až kousek od města Nikwasi, kde Čerokijové shromáždili všechny své síly. Po bitvě, která proběhla se Montgomery stáhl zpět do pevnosti Prince Jiřího, kde nechal část svých sil jako posádku a sám se vydal až do Charlestonu a odsud lodí do New Yorku. Montgomery u Nikwasi ztratil okolo sta mužů, ztráty indiánů jsou neznámé.⁵³ Mezitím pevnost Loudon zdatně odolávala a až když posádce v pevnosti došlo veškeré jídlo a indiáni zastavili i přísun potravin od indiánských manželek posádky pevnosti, tak se Demeré vzdal indiánům. Dohoda byla, že se pevnost nechá tak jak je a vojáci budou moci volně odejít. Po odchodu vojáků se indiáni jali prozkoumat pevnost a zjistili, že vojáci se oproti dohodě pokusili zazdít do skrýše děla a střelný prach a také že radě veškeré střelné zbraně hodili do řeky. Po tomto zjištění se v noci vydala trestná výprava za Demerého skupinou a na třicet jich pobili na místě. Zbytek byl vzat jako zajatci. Jeden ze zajatců, kapitán Stuart, na jehož hlavu byla vypsána u indiánů tučná odměna, byl zajat Attakullakullou a jako gesto smíru byl odveden do

---

⁵² MOONY, s. 31–34.

⁵³ COLE, Richard C., *Mongomerie's Cherokee Campaign, 1760: Two Contemporary Views*. In: *The North Carolina Historical Review* 74, 1997, 1, s. 19–36.

Virginie.⁵⁴ Na jaře roku 1761 byla proti Čerokijům vyslána další výprava, tentokrát v čele s plukovníkem Grantem. Spolu s 2600 muži, z jichž někteří byli indiáni Chickasaw a Catawba, zničil patnáct čerokijských osad a kousek od Nikawby porazil čerokijskou armádu. Do všech těchto porážek se ještě mezi indiány šířila nákaza pravých neštovic. V takovéto situaci už ani zatvrzelí Čerokijové nebyli schopni pokračovat a v srpnu 1761 byl mezi náčelníkem Attakullakullou a guvernérem Lyttentonem podepsán mír a Britsko-čerokijská válka byla skončena.⁵⁵

Když v roce 1776 vyhlásily kolonie v Severní Americe nezávislost na Velké Británii, tak většina indiánských kmenů byla na straně Britů, Čerokijové taktéž. I přesto, že s Brity měli dlouholeté spory, tak v jejich osadách žili britští obchodníci a častá byla i smíšená manželství. Britové tak byli pro Čerokije jakousi jistotou, protože věděli, co od nich čekat. Také očekávali, že kdyby vyhráli Američané, anulují současné dohody o území, které byly s Brity uzavřeny na počátku 60. let 18. stol.⁵⁶ Už v červnu 1775 povolali Britové do zbraně indiánské kmeny a štědře je zásobili zbraněmi a střelným prachem. V červnu 1776 připlul k Charlestonu sir Peter Parker, který britskou flotilu a zaútočil na Charleston z moře, zatímco dosavadní britské jednotky v Jižní Karolíně útočili na souši. Čerokijové s lojalisty⁵⁷ (kolonisté na straně Britů) ve stejnou dobu napadli osady na hranicích a ničili vše, co jim přišlo do cesty. Ve stejnou dobu zaútočila skupina Čerokijů i osady v Tennessee. Američané se stahovali z venkova do pevností a veškerá opuštěná místa vzápětí ničili indiáni. Ještě v roce 1776 se Američané zmobilizovali a vyrazili do protiútoků. Vytvořili čtyři vojenské výpravy, a protože území Čerokijů bylo spojnicí mezi koloniemi, tak strategickým tahem bylo napadnout právě Čerokijská teritoria, a to hned z několika směrů, takže efektivní obrana Čerokijů byla nemožná. V srpnu se armáda Severní Karolíny dostala přes Blue Ridge a zničila indiánské město Stecoee. Armáda pak zničila každé město v oblastech Tuckasegee, Hiwasee, Oconaluftee a Little Tennessee, celkem 36 měst bylo vypáleno, a to včetně zásob a úrody. Zkrátka to, co nemohli Američané vzít s sebou, to spálili. Nejnáročnější bitvou v tomto tažení byla bitva u Waya Gap v Nantahalských horách, kde generál Rutheford ztratil přes padesát mužů, ale Čerokije se mu podařilo zahnat. V září se Severokarolínská armáda spojila s Jihokarolínskou a podle domluvy měly pokračovat středem Čerokijského území

---

⁵⁴ MOONY, s. 34–35.

⁵⁵ KEENAN, Jerry, *Encyclopedia of American Indian Wars, 1492–1890*, Santa Barbara 1997, s. 39–40.

⁵⁶ KEENAN, s. 189.

⁵⁷ v originále „Tories“

a ničit indiánská města. To ale už zvládla úspěšně Severokarolínská armáda sama, a tak se s počátkem října armády rozdělily a každá šla zpět do svého státu. Jihokarolínská armáda na zpáteční cestě narazila na obchodníka Camerona, který společně s indiány a loajalisty přepadl místní osady. Při krátké bitvě byli Cameronovy síly poraženy, ale bez vážnějších ztrát, a tak napadali Jihokarolínskou armádu v překvapivých, rychlých útocích značný kus cesty do Charlestonu.⁵⁸ I další dvě armády, Georgijská a Virginská se pohybovaly po středu čerokijského území. Obě armády nasadily taktiku spálené země, kdy nenadělaly velké ztráty na životech, ale zničily, co se dalo. V celku tyto invaze zničily přes 50 indiánských měst a osad, docházelo také k vyplování polí a sadů. Po takovémto zákroku se Čerokijové vzdali a smlouvou z DeWitts Corner, podepsané v květnu 1777, postoupili své jižní území novému státu, Jižní Karolíně. Následovala ještě červnová smlouva ze stejného roku, která byla uskutečněna na Long islandu v Tennessee, ve které se Čerokijové vzdali všeho území východně od Blue Ridge Mountains. Zabraná území si rozdělily státy Severní a Jižní Karolína a Tennessee. Čerokijové se přesídlili více na jih, do Georgie a Alabamy, kde vystavěli nová města, známá jako „pět jižních měst“. Byly to Running Water, Nickajack, Long Island, Crow town a Lookout Mountain town.⁵⁹

Další indiánské útoky, do který se Čerokijové zapojili, se odehrály na jaře 1779. Po prvotním útoku mnoha indiánských kmenů na hranice nových Spojených států amerických se americká armáda vydala do hor, kde úplnou náhodou objevila několik indiánských měst v oblasti Chickamauga, která srovnala se zemí. To rozhořčilo všechny ostatní kmeny, které se přidaly k útočným výpravám. Hlavně Čerokijové, kterým města patřila, byli popuzeni. Následující rok se Britům podařilo obsadit celou Georgii a Jižní Karolínu, ve které zlomili veškerý odpor. Britský plukovník Patrick Ferguson pak s britskou silou zamířil do Severní Karolíny, kde se u King's Mountain střetl s americkou armádou. Při bitvě byl Ferguson zabit a jeho armáda poražena. Po zničení britského odporu se americké armádě snadno podařilo potlačit Čerokijské plundry v okolí. Svou cestu koncipovala americká armáda jako trestnou výpravu a zničila všechna indiánská osídlení, na která narazila, včetně hlavního města Echoty. Trestná výprava byla zakončena na Nový rok 1781.⁶⁰ Střední Čerokijská města byla uklidněna, ale horní Čerokijové, na hranici s Tennessee stále bojovali. Ke změně situace došlo po podepsání Pařížského míru v listopadu 1782. Bez pomoci Britů se samotným indiánům nechtělo

---

⁵⁸ MOONY, s. 38–40.

⁵⁹ MOONY, s. 41–44.

⁶⁰ Tamtéž, s. 44–48.

s Američany bojovat, ale neměli moc na výběr, pokud nechtěli odevzdat další části svého území do rukou Američanů.⁶¹ Svoje spory nadále řešili válečnou cestou, kdy proběhly indiánské přepady a Američané vypravili odvetnou výpravu. Válku s Američany Čerokijové vedli až do roku 1794. V roce 1794 se náčelník Čerokijů, Visící Tlma („Hanging-maw“), dohodl s guvernérem Ohia Blountem, který pomáhal s boji v Tennessee, a uzavřeli spolu přátelskou smlouvu, ukončující dlouhou Čerokijskou válku.⁶²

---

⁶¹ Tamtéž, s. 48–51.

⁶² Tamtéž, s. 69.

5. Čerokijský stát

Formování Čerokijského státu započalo po ukončení válek se Spojenými státy. Když na konci století Američané porazili bojovné indiánské kmeny, vliv Evropanů zmizel a velká Čerokijská města přestala z většiny existovat, tak Čerokijové uznali, že je čas odložit zbraně a místo toho budovat kulturu a umění. Už v roce 1797 byla uzavřena dohoda o územním ústupku, zvaná „První dohoda s Tellica“, kterou podepsalo 39 indiánských náčelníků jménem všech indiánů Čerokij. V této dohodě byly Američanům vymezeny tři průchodové trasy skrze indiánské území, a to mezi Cumberlandským hřebenem a řekou Clinch, dále podél břehu Little Tennessee až k Chilhowee mountain, a poslední byl v Severní Karolíně na soutoku řek French Broad a Pigeon a obsahoval území mezi těmito řekami. Zbytek prostoru byl Čerokijům garantován, jako „Zem trvale jejich, dokud slunce bude svítit.“⁶³ Přesto byly už po několika letech uzavřeny další dohody, které odstupovaly Američanům průchozí koridory, či okrajová území. Všechny s onou lživou doložkou, že zbytek území už nebude nikdy žádným ze Spojených států nárokován. Při změnách v území došlo i ke změně hlavního čerokijského města. Protože byla města ve středu území zničena a v blízkosti severních byly osady, nebo pevnosti Američanů, bylo přesunuto i hlavní město. Ze starého hlavního města Echoty v Tennessee se tento titul přesunul na nové město Ustanali, ležící v Georgii.⁶⁴

Po válce se Čerokijové rychle vzpamatovávali. Začali pěstovat kukuřici, brambory a fazole, vysadili broskvové sady a věnovali se včelařství. Ženy vyráběly keramiku a pletly věci z proutí, zatímco muži tradičně chodili na lov. I lov byl v nových osadách pro indiány lukrativní a dařil se jim, neboť dokázali prodávat obrovské množství kůží a kožešin „bílým“ obchodníkům. Jižní města byla mnohem otevřenější k převzetí nových věcí, ať už se jednalo o otáčivé kolo, nebo techniku vyrábění oblečení, a brzy začala předhánět své severní a horské sousedy jak technologií, tak kvantitou produkce potravin a surovin. Někteří ze severních Čerokijů tak začali být nespokojení s místem kde žijí, což se projevilo později při odchodech dále na západ.⁶⁵

Čerokijové se chtěli pozvednout i ve vzdělání, a proto když byla v roce 1801 na čerokijské území vypravena misie, dostali misionáři od čerokijských náčelníků jasnou podmínku. Pokud by chtěli pobývat na indiánském teritoriu, musí zde zřídit školu.

---

⁶³ ZINN, Howard, *Dějiny lidu Spojených států amerických. I. díl (1492–1845)*, Praha 2012, s. 205.

⁶⁴ MOONEY, s. 69–72.

⁶⁵ Tamtéž, s. 71–73.

Reverendi Abraham Steiner a Gottlieb Byhan školu opravdu založili a jejími studenty byli děti prominentních Čerokijů. Podobná dohoda proběhla i na severní hranici s Tennessee v roce 1804, kde školu vedl reverend Gideon Blacburn.⁶⁶

Od konce 18. století se Čerokijové vzdali své staré zášti vůči kolonistům (teď už Američanům) a začali se snažit jim přiblížit. Systém státu a parlamentní demokracie znali od Christiana Pribera už v polovině minulého století, v plné podobě ho svůj stát takto Čerokijové řídili až v 19. století. V minulé etapě indiánského národa nebyla jednota kmene, nebyl jasně daný člověk, který směl vyjednávat za všechny a nebyla žádná oficiální legislativa. Jistě, existovala funkce mírového a válečného náčelníka, který splňoval roli hlavy státu, ostatní prvky moderního státu však neexistovaly. Pozici mírového a válečného náčelníka nahradila pozice hlavního náčelníka kmene, který jediný měl moc rozhodovat za všechny indiány kmene Čerokij. Prvním hlavním náčelníkem kmene se stal Malý Krocan, který byl už dříve v roli mírového náčelníka kmene. Do té doby, než se Malý Krocan stal hlavním náčelníkem kmene, se o vedoucí pozici dělil s válečným náčelníkem Visící Tlamou. Visící Tlama však nebyl mezi Čerokiji uznáván jako plnohodnotný náčelník, přestože to byl on, kdo ukončil dlouhou Čerokijskou válku.⁶⁷ Nový systém nicméně nebyl od počátku striktně demokratický. Jeho volební struktura zůstala stejná jako doposud, jen kromě hlavního náčelníka kmene byli zvoleni i čtyři další náčelníci, odpovídající za oblast, ze které pocházeli.⁶⁸ V době svého úřadu stihl Malý Krocan odprodat některé části čerokijského území Američanům, nechal vystavět zmíněné školy a svedl politický boj se svým samozvaným oponentem Dvojhlavcem („Doublehead“) ze Středního území, který byl v roce 1806 zabit. V roce 1807 umírá i Malý Krocan a jeho pozici převzal Černý Lišák.⁶⁹ Po smrti Malého Krocana došlo k několika změnám v politickém systému. Slovní dohody, kterými se řídilo indiánské právo, byly nahrazeny formálními zákony a politická organizace se začala více podobat americkému systému. Byl vytvořen Národní koncil, sestávající z náčelníků osad, který si volil hlavního náčelníka kmene a vícenáčelníka. Koncil měl právo tvořit kmenové zákony a vymáhat jejich dodržování, respektive soudit konané přečiny a pověřovat vykonání exekučního

---

⁶⁶ MOONY, s. 74.

⁶⁷ Tamtéž, s. 69.

⁶⁸ Lower lands, Middle lands, Valley, Overhill, Out lands

⁶⁹ FRENCH, Lawrence, HORNBUCKLE, Jim, *The Cherokees – Then And Now*. In: *The Cherokee Perspective: Written by Eastern Cherokee*, 1981, s. 17.

řízení. Od následujícího roku začalo více indiánů spoléhat na vládu Národního koncilu a zákonná řízení než na dodržování kmenových zvyklostí.

5.1. Formování státu

Roku 1810 vznikl zákon o zapomnění vraždy, ve kterém se zřekli starého a tradičního práva „život za život“, která nesou podpis Černého Lišáka a dalších sedmi náčelníků. Smlouva měla toto znění a uzavřelo ji na shromáždění sedm klanů. „*1. Necht' je v tento den známo, že různé klany nebo kmeny, které tvoří Čerokijský stát, se jednomyslně shodly odsunout v zapomnění životy, které jsou někomu dlužny a vzájemně se dohodli, že po tomto večeru se výše uvedený akt stane závazným pro každý jeho klan nebo kmen. 2. Výše uvedené klany a kmeny se též dohodly, že kdyby byl v budoucnu nějaký život vzat bez zlého úmyslu, nevinný agresor nebude shledán vinným; a pokud by se stalo, že bratr, zapomínající na svou přirozenou náklonost, pozvedne ve vzteku své ruce a zabije svého bratra, bude shledán vinným z vraždy a bude podle toho náležitě trpět. 3. Pokud byl člověku ukraden kůň a on dožene zloděje a jeho vztek by byl tak veliký, že by prolil jeho krev, necht' je to ponecháno na jeho vlastním svědomí, ale jeho život nebude požadován jako satisfakce pro žádného příbuzného ani pro klan, ke kterému zloděj patřil. Z rozkazu sedmi klanů.*“⁷⁰ Avšak situace nebyla na celém čerokjiském území tak zářivá. Toto zákonné ustanovení, které bylo v dubu vytvořeno, zaneslo mezi Čerokije sváry.

Bylo vytvořeno hnutí, které odmítalo řídit se zákony jako „bílí muži“ a chtělo si uchovat své tradiční poměry. Toto hnutí se se zorganizovalo pod názvem Tanec duchů.⁷¹ Hnutí Tance duchů se odmítalo sžít s cizinci (Američany), jeho členové odmítali přebírat jejich komodity, materiály a technologie. V konání svých tradičních naturalistických zvyčích, jako byly i válečné tance okolo ohně, či tance na vyvolání duchů svých předků (viz Tanec duchů) se snažili zamezit působení ničivé síly „bílého muže“ na svět.⁷² Toho hnutí mělo odezvu hlavně v čerokijských rodech ze Severní a Jižní Karolíny a na severu Georgie. Souhrnně byli všichni indiáni z tohoto území nazýváni jako „horní Čerokijové“ (Upper Cherokee), byť nemuseli nutně patřit k hnutí Tance duchů. Už od ukončení Čerokijské války se někteří jednotlivci, ale i celé osady Čerokijů z obou Karolín a Georgie

---

⁷⁰ MOONY, s. 76–77.

⁷¹ „The Ghost Dance movement“ jak zní název hnutí v originále, bylo takto pojmenováno až pozdějšími historiky, a to kvůli podobnosti se známými Ghost Dance movementy z let 1870 a 1890.

⁷² THORTON, Russell, *Nineteenth-Century Cherokee History*. In: *American Sociological Review* 50, 1985, 1, s. 124–127.

stěhovaly na západ za řeku Mississippi v naději, že uniknou zákonům a pravidlům Američanů. To se bohužel pro ně nepovedlo, neboť v roce 1803 bylo Španělské území, na které se indiáni přesídlovali, předáno ze španělské správy do správy americké. Roku 1808 navštívila delegace Čerokijů Washington, kde jim vládou bylo nabídnuté odkoupení jejich země a přesídlení za řeku Mississippi do Arkansasu, kde by měli dost prostoru pro svůj tradiční styl života. Tuto nabídku přijali Horní Čerokijové jako adekvátní, a tak se v letech 1809–1817 velká část Čerokijů odstěhovala do Arkansasu (v roce 1817 jich tam žilo přes 3000). Největší stěhovací vlna v tomto období proběhla právě v letech 1811–1812, kdy se hnutí Tance duchů projevovalo nejvíce. Hlavní vláda Čerokijů však nesouhlasila se stěhováním a odprodejem značných částí čerokijského území a navrhovala, aby emigranti byli donuceni k návratu. Když po vyjednávání se zástupci emigrantů a s vládou Spojených států Národní koncil neuspěl, došlo k podpisu několika dohod, ve kterých oficiálně předali své opuštěné území v Karolínách a v Georgii Američanům. Tyto smlouvy byly opravdu jen formální, neboť Američané se na opuštěných územích začali usazovat už v roce 1810.⁷³

Druhá skupina Čerokijů, která vítala pokrok a přizpůsobila se kultuře „bílého muže“ byla skupina „dolních Čerokijů“ (Lower Cherokee). Mezi dolní Čerokije se počítali Čerokijští indiáni ze států Tennessee, Alabama a jihozápadu Georgie. Z těchto míst pocházeli hlavní náčelníci kmene a zde taky bylo sídlo Ustanali. Některé z osad v Alabamě a Georgii se natolik szili se systémem amerického státu, že se jejich náčelníci sami stali otrokáři a provozovali otrokářský systém. Ve 20. letech 19. století měli Čerokijové ve své populaci na 5 % otroků.⁷⁴ Oproti dřívější době však nyní otroky neprodávali hned na trhu, jak se to dříve dělalo se zajatci z poražených kmenů, ale nechávali si je na práci pro sebe. Málokdy byl v Čerokijském městě otrokem jiný indián, většinou to byli černošští otroci, a i to se mohlo zdát zvláštní, neboť Čerokijové sami byli často míšenci černošské a mongoloidní rasy.

Otázkou zůstává rasová příslušnost lidí v Čerokijském kmene. Zatímco v 16. století byli Čerokijové čistě mongoloidní rasou, v 17. století se díky asimilaci uprchlých černošských otroků začali mísit geny a do řad Čerokijů se rodili míšenci negroidní rasy a mongoloidní rasy, v antropologii značení jako zambo. V druhé polovině 18. století se

---

⁷³ MOONY, s. 90–93.

⁷⁴ YOUNG, Mary, *The Cherokee Nation: Mirror of the Republic*. In: *American Quarterly* 33, 1981, 5, s. 507.

s indiány Čerokij začali aktivně mísit i běloši a vznikala tak rasová směsice mesticů, zambů a mulatů. Důležité bylo, že když byl otec běloch a matka indiánka, tak díky matrilineárnímu systému indiánů bylo dítě z tohoto svazku indiánem, a když byl otec indián a matka běloška, tak díky patrilineárnímu systému bělochů, bylo dítě z tohoto svazku také indián. Jistě tomu napomohla i neochota tehdejších národů uznávat míšence jako bělochy, i když jen z části. Výjimkou byly Spojené státy, ale i ty měly dlouhou dobu vůči, byť jen čtvrtinovým indiánům netolerantní postoj. A tak mezi Čerokiji v Čerokijské republice žili mnozí význační míšenci, kteří zde mohli prorazit. Jedním takovým příkladem je Sequoyah. Původním jménem George Gist (nebo George Guess), byl synem německého vojáka v amerických službách a čerokijské matky z klanu Barev. Narodil se někdy mezi lety 1765–1770 a od dětství měl chromou levou nohu, proto nejspíš dostal indiánské jméno *Sikwo-ya* tedy Noha Vačice. Povoláním to byl stříbrotepec, ale své zájmy viděl hlavně v malování. V roce 1815 se usídlil v Ustanali a účastnil se klanových porad, kde ho napadlo malovat věty, které si náčelníci vyměňovali při poradách. Věděl, že aby stíhal zapisovat, musel používat pouze symboly, tak jako první pokus vyzkoušel přiřadit každému slovu nějaký symbol. Brzy však zjistil, že slov je příliš, než aby každé dostalo svůj symbol. Zkusil to tedy jinak a zapisoval každý zvuk, který indiáni při řeči vydávali. Brzy každé slabice vymyslel vlastní symbol, který se při zápisu dal použít a využil k tomu i anglickou abecedu, respektive některá písmena z anglické abecedy. Nevěděl ale, jak se daná písmena vyslovují a nemohl je tedy přiřadit k alespoň přibližně odpovídajícím slabikám indiánů. Upravil si je tedy dle své potřeby a přiřadil jeden symbol každé slabice. Čerokijská abeceda, nebo spíše slabikář, vznikl v roce 1821 a měl 85 slabik-symbolů popisující čerokijskou mluvu. Přes počáteční nedůvěru se Čerokijové rychle abecedu naučili psát, a tak se ze Sequoyaha stal prominentní člen klanu. Už v roce 1822 zajel Sequoyah do Arkansasu, kde naučil i Horní Čerokije psát a číst, což pak umožnilo udržení aktivních vztahů navzdory velké vzdálenosti obou částí kmene. O rok později pak v Ustanali Sequoyah začal vydávat vůbec první noviny psané indiánským jazykem, které se jmenovaly *The Cherokee Phoenix*.⁷⁵

V roce 1817 Dolní Čerokijové v Ustanali zavedli dvoukomorový parlamentní systém. Parlament měl nyní horní komoru – „Stojící výbor“ (Standing Committee – později National Committee) a dolní komoru – Národní koncil. Stojící/Národní výbor měl 13 členů volených Národním koncilem na dvouleté období. Volby do Národního koncilu

---

⁷⁵ BROWN, Marel, *Sequoyah*. In: *The Georgia Review* 1, 1947, 4, s. 490–499.

se konali v jednotlivých oblastech, které byly rozdějeny, ze čtyř na osm. Z každé oblasti byli voleni čtyři členové do Národního výboru a k tomu vlastní oblastní soudce a policejní ředitel. Dvě z oblastí měli též volené funkce obvodního soudce a velitele národní policie (Light Horse Company). Za hlavního náčelníka kmene byl zvolen Pathkiller,⁷⁶ funkci vícenáčelníka získal Charles Hicks, společně s funkcí kmenového pokladníka. John Ross se stal prezidentem Národního výboru a major Ridge byl mluvčím Národního koncilu.⁷⁷ Zvolení Pathkillera náčelníkem bylo také jakousi formalitou, neboť on vedl Čerokijský stát už od roku 1811, když převzal úřad po Černém Lišákovi. Nové volby byly uskutečněny kvůli změně ústavy na zmíněný dvoukomorový systém, a tak byly provedeny nové volby ve všech strukturách čerokijské vlády.⁷⁸

Pathkiller se musel ve svém volebním období projít několika náročnými událostmi, a tou první byla válka s Kříky (1812–1813). Do té se Čerokijové zapojili na straně Američanů. Spolu s generálem Andrew Jacksonem bojovali takové postavy jako byl John Ross, major Ridge, nebo George Lowrey. Z indiánského hlediska to byla ironie, neboť o čtvrt století později to byl právě Andrew Jackson, kdo tyto muže tvrdě a nekompromisně vyhnal z jejich země. Největší bitvou ve válce s Kříky byla bitva u Horseshoe Band, kde utrpěli Kříkové zdrcující porážku. Mír mezi Kříky a Spojenými státy byl uzavřen v srpnu 1814, společně s Američany byl též mír uzavřen i s Čerokiji.⁷⁹

Další velkou událostí byl pokus o vysídlovací smlouvu, kterou Čerokijům navrhl kongres Spojených států 8. června 1817. V této smlouvě se nabídla vláda Spojených států Čerokijům materiální pomoc, jako zásoba tabáku na rok, ručnice, kotlík a 50 dolarů v hotovosti pro každého, kdo opustí svou rodnou zem a přesunou se za řeku Mississippi. Zároveň nabídl i zásobu potravin a na dobu pochodu. Dohodu podepsalo 67 náčelníků, kteří se se svými osadami vydali do Arkansasu. Mezi ty, kteří smlouvu z roku 1817 nepodepsali se řadil major Ridge, John Ross, George Lowrey a Pathkiller, všichni tito muži byli vůdci z řad dolních Čerokijů. Po přestěhování indiánů, kteří smlouvu podepsali, byla v roce 1819 zabrána jejich rodová území americkými osadníky. Jednalo se především o území v Georgii, Alabamě a obou Karolínách.⁸⁰ Když byla smlouva

---

⁷⁶ Pathkiller je jen jeho přezdívka. Jeho skutečné jméno není známo.

⁷⁷ FRENCH, HORNBUCKLE, s. 18–19.

⁷⁸ MOONY, s. 77–84.

⁷⁹ Tamtéž, s. 84–88.

⁸⁰ MCLOUGHLIN, William G., *Cherokee Renaissance in the New Republic*, Princeton University Press 1986, s. 228–239.

o přesunu uzavřena, tak Pathkiller prohlásil „*Nyní jsme dva národy*.“ V tom bylo skryto mnoho pravdy, neboť díky zákonu z počátku roku 1817, který byl zaveden ve Spojených státech, byl každý indián, který se přestěhoval nebo emigroval, automaticky vyloučen z Čerokijského státu. A tak na západě od řeky Mississippi vznikla skupina indiánů, která byla označována jako západní Čerokijové.⁸¹

V roce 1826 se zformovala na čerokijském území v Georgii rebelie náčelníka Bílé cesty.⁸² Jeho revolta směřovala proti příliš rychle se měnícímu Čerokijskému státu, který se svým zřízením stále víc podobal Spojeným státům, ale hlavně proti křesťanské víře, která se šířila po čerokijském území rapidní rychlostí. Křesťanství k indiánům zanesli kněží a misionáři, které si indiáni najímali jako učitele do svých škol. Jejich vliv byl nesporný, ale bylo otázkou, zda to bylo špatně. Z pohledu moderních indiánů to mělo nesporné výhody, neboť se příslušníci kmene naučili chápat „bílého muže“, věděli, jak přemýšlí a jaké má hodnoty. Učili se u nich kromě svého vlastního jazyka i angličtinu, latinu, nebo řečtinu. Náčelník Bílá cesta na to měl jiný názor. On a jeho stoupenci sice uznávali některé z výhod, které moderní, řízená a demokratická společnost přinášela, nicméně nebyli schopni se tehdejšímu trendu přizpůsobit. Největší problém pro ně představovala otázka víry. Stoupenci Bílé cesty zastávali ten názor, že křesťanská se všemohoucím Bohem nemůže nahradit víru v nejednotné přírodní síly, víru v tradice a zkušenosti předávané po generace.⁸³ Národní výbor v reakci na vypuklou rebelii odvolal náčelníka Bílou cestu z jeho pozice v Národním koncilu a jeho místo obsadil syn Charlese Hickse, křesťan, který měl značný vliv na akomodaci a na šíření křesťanství v Georgijském okrese.⁸⁴ To akorát více vyprovokovalo náčelníka Bílou cestu a rebelie se rozběhla naplno. U Američanů si získal se svými přívrženci přezdívku „Rudé hole“.⁸⁵

Na počátku roku 1827 zemřel hlavní kmenový náčelník Pathkiller. O pár týdnů později zemřel i jeho vicenáčelník Charles Hicks a další volební sněm měl proběhnout až v červenci toho roku. Do toho zuřila rebelie náčelníka Bílé cesty a američtí politici chtěli využít situace k získání dalšího území. Po deseti letech stability státu, se Čerokijský stát řítit do propasti chaosu. Nejvyšší postavení ve vládě měl teď předseda Národního výboru John Ross, který nařídil správním orgánům nedělat nic, co by bylo mimo jejich jurisdikci,

---

⁸¹ Tamtéž, s. 232–233.

⁸² V originále „The White Path rebellion“

⁸³ MCLOUGHLIN, s. 366–368.

⁸⁴ Tamtéž, s. 388–389.

⁸⁵ MOONY, s. 106–107.

a tak se na jihu beztrně a bez odporu projevovaly činy protikřesťanské rebelie. I přesto, že „rudé hole“ neměli žádný odpor a mohli si dělat co chtěli, žádný křesťan nebyl zabit, ani mu nebylo ublíženo na zdraví.⁸⁶

V červenci 1827 se sešel konstituční konvent a byl zaveden v platnost ústavní zákon, jehož návrh byl vydán už v předchozím roce. Konvent návrh ústavy schválil, a tak byla vytvořena Čerokijská republika. Jejím prvním a jediným prezidentem byl zvolen John Ross. Tajemníkem se stal Alex McCoy. Čerokijská ústava byla změněnou verzí americké ústavy, upravenou tak, aby odpovídala potřebám Čerokijů. Tímto činem (vydáním ústavy) se z Čerokijů stal plně civilizovaný a demokratický národ, který si kladl za cíl být součástí demokratické Ameriky.⁸⁷ Jednou z úprav čerokijské ústavy oproti ústavě americké, bylo striktní vymezení hranic státu. V ústavě se hranicím věnoval hned první článek a Čerokijové tímto článkem chtěli zamezit dalšímu zabírání svého území. Ve druhém článku uvedli rozdělení vlády do třech odborů: legislativního, soudního a výkonného. Třetí článek se věnoval definicím legislativního zřízení a volebních práv. Čtvrtý článek popisoval povinnosti prezidenta a viceprezidenta. Stanovoval také jejich čtyřleté volební období. V pátém článku byly povinnosti nejvyššího soudu. Šestý článek obsahoval odkazy na anglosaský zákoník, garantující soudní proces před porotou, též zajišťoval svobodu vyznání. O svobodě slova není v ústavě ani zmínka, ale Čerokijové tou dobou sotva poznali písmo a na první noviny si ještě pár měsíců museli počkat. Šestý článek také řešil problematiku vzdělávání.⁸⁸ V ústavě bylo také zahrnut fakt, že Čerokijská republika byla otrokářský stát, tudíž mít otroka bylo legální. Tyto odkazy byly začleněny ve třetím článku ústavy. V úvodu ústavy byl kladen důraz na zachování demokratických principů, individuální svobody a úcty k Bohu. Konkrétně se v ústavě psalo například toto: „*My, zástupci lidu národa Čerokij, shromážděných na sjezdu, abychom nastolili spravedlnost, zajistili klid, podpořili naše společné blaho a zajistili sobě i svému potomstvu požehnání svobody, uznávající s pokorou a vděčností dobrotu suverénního vládce vesmíru, který nám nabízí příležitost tak příznivou pro tento záměr a prosíme o Jeho pomoc a vedení při uskutečňování, ustanovování a zavádění této ústavy pro vládu národa Čerokij.*“⁸⁹ I přes stále sílící christianizaci bylo v kmeni stále mnoho

---

⁸⁶ MCLOUGHLIN, s. 389–394.

⁸⁷ Tamtéž, s. 395–399.

⁸⁸ Tamtéž, s. 399–401.

⁸⁹ FRENCH, HORNBUCKLE, s. 19.

tradičně smýšlejících příslušníků, a tak ústava nezahrnovala slovo „Bůh“ ale obecnou frází o nevyšší bytosti, pod čímž si tradicionalisté mohli představit i Manitoua.

Od vytvoření konstitučního státu si Čerokijové slibovali lepší zacházení a lepší jednání ze strany Spojených států, ale reálný efekt na Spojené státy byl jiný. Protože čerokijské území leželo na stejné ploše, kterou si nárokovaly státy Georgie, Jižní a Severní Karolína, Alabama nebo Tennessee, očekávali tyto státy, že se indiáni buď odstěhují, nebo přijmou zákony jejich. Když ale Čerokijové vytvořili vlastní zákony a ještě k tomu vydali ústavu, vznikly tím na jednom území dva na sobě nezávislé zákonné požadavky, přičemž Čerokijové odmítali poslouchat zákony Američanů a Američané odmítali poslouchat zákony indiánů. A protože Čerokijská republika vznikla jako poslední ze států, které sdíleli stejný geografický prostor, byla z pohledu Američanů jejich ústava neplatná.⁹⁰

5.2. Začátek konce

V roce 1828 byla ústava lehce upravena a byly provedeny formální volby, které nesly změny pouze v některých křeslech národního koncilu. Do parlamentního křesla se dostal i Bílá cesta, ale též několik křesťanských náčelníků. V parlamentu mohl Bílá cesta lobovat za staré zvyky a ovlivnit tak i další náčelníky, ale to se mu nedařilo a aby si parlamentní křeslo udržel, musel své „Rudé hole“ udržovat v klidu. Takto bez další větší odezvy skončila jeho rebelie.⁹¹

Ve stejném roce přijali obdobnou ústavu i západní Čerokijové z Arkansasu. V Arkansasu byl po roce 1819, kdy se na území dostali „civilizovaní“ Čerokijové, sestaven vlastní Národní koncil západních Čerokijů, a i ten chtěl, aby se s Čerokiji zacházelo s úctou, jako s lidmi. Proto v roce 1828, převzali ústavu východních Čerokijů, upravili ji, aby odpovídala jejich aktuálním podmínkám a vyhlásili ji. Pro západní Čerokije ale nebylo slušné zacházení jediným důvodem, proč chtěli mít ústavu. V dřívějších měsících tohoto roku totiž západní Čerokijové podlehli tlaku státu Arkansas, na jehož půdě sídlili, aby se přesunuli do jim vyhrazeného teritoria na severu státu, za řekou Arkansas.⁹² Tam na severu Arkansasu se usídlili a ústavou chtěli bránit dalším dohodám o odsunech. Mělo jim k tomu sloužit i vyjádření ve smlouvě o odsunu západní

---

⁹⁰ Tamtéž, s. 19–22.

⁹¹ M'CLOUGHLIN, s. 411–417.

⁹² Dnes stát Oklahoma.

Čerokijů z roku 1828, ve kterém byla použita ona opakovaná a opakovaně porušovaná věta, že „*v této zemi mohou setrvat*“.⁹³

Zatímco na západě už byla situace s Čerokiji vyřešená, na východě se schylovalo k finálnímu kolu této dohodové hry, kterou spolu Čerokijové a Američané hráli. V listopadu 1828 byl zvolen prezidentem Spojených států Amerických Andrew Jackson. Andrew Jackson byl zarputilý nepřítel indiánů a jeho proti-indiánská politika se projevila vzápětí po jeho nástupu do úřadu. Už v prosinci 1828 vydal stát Georgie zákon o anexi veškerého indiánského území ležícího v hranicích Georgie. Jako záminku použil georgijský státní zástupce fakt, že na suverénním území Georgie nemůže současně existovat i jiný suverénní stát, tedy Čerokijská republika. Prezident Jackson okamžitě podpořil Georgijské snahy a nechal vydat návrh zákona na odsun Čerokijů. Georgie využila masivní podpory prezidenta a prohlásila, že Čerokijové na území Georgie nebudou mít žádná lidská práva, že s nimi bude jednat jako s rebely.⁹⁴

Na jaře 1829 se vydala do Washingtonu delegace indiánských náčelníků, vedená Johnem Rossem. Měli dva požadavky, které chtěli u kongresu prosadit; za prvé, aby mohli bránit své hranice a lid před bělošskými vetřelci a za druhé, aby byl stažen Jacksonův návrh zákona o odsunu indiánů. Čerokijové v kongresu podali petice proti Jacksonově návrhu zákona a měli celkem velkou podporu od kvakerů z Pennsylvánie, či od křesťanů z Marylandu. Mezi jejich zastánce se počítali i takové osoby jako Davy Crockett, nebo Daniel Webster. Osud indiánského území zpečetil nález zlata na jejich území, poblíž hranic s Georgií v létě 1829. Brzy přišli do oblasti bělošští prospektoři a bylo jasné, že Američané se území nevzdají. Na konci května 1830 proběhlo finální hlasování o přijetí zákona o odsunu. Hlasy byly 140 pro, vůči 42 proti. Andrew Jackson podepsal zákon 28. května 1830. Georgia tak získala vládu nad přibližně 4,5 milionem akrů čerokijské a 200 tisíci akry kríkské půdy. V rámci čerokijského záboru bylo Georgii přidělena správa i nad čerokijským hlavním městem New Echota (Ustanali). Georgijská vláda si nadále nepřipustila existenci Čerokijského státu, jeho koncil měl zakázáno se sejít, soudní dvory byly zavřeny a čerokijská práva a zákony neplatily. Vláda Georgie poté začala rozprodávat kusy čerokijské půdy v loterii, 160 akrů zemědělské půdy, nebo 40 akrů půdy zlatonosné.⁹⁵

---

⁹³ MCLOUGHLIN, s. 437–440.

⁹⁴ Tamtéž, s. 428–430.

⁹⁵ MCLOUGHLIN, s. 434–437.

John Ross vedl čerokijský odpor, podporován všemi náčelníky kmene. Dlouho se marně dovolával práva u všelijakých legislativních institucí, až nakonec v roce 1831 byl vyslyšen. V červenci toho roku se ujal soudní obhajoby Čerokijského státu a lidu reverend Samuel Worchester. Vzněl u nejvyššího soudu stížnost na okupaci legitimního území a nezákonného práva Georgie na jednání s Čerokiji i s jejich zemí. Soudní proces v té době byl mediálně velmi sledovaným a byl znám pod názvem *Worchester vs. the State of Georgia*.⁹⁶ Výsledek soudu byl vynesen v březnu 1832 a nesl se ve prospěch Čerokijů. Ale ač byl Worchester a jeho jménem i Ross u soudu vítězem, praxe byla jiná. Říká se, že hlas lidu, je hlas Boží, a protože lid byl na straně prezidenta Jacksona, žádné kroky pro zajištění nápravy podniknuty nebyly. A protože ve stejnou dobu vznikly spory mezi Jižní Karolínou a Georgií, které vypadaly na to, že přerostou v občanskou válku, přesvědčil Andrew Jackson reverenda Worchestra, aby stáhl svou výpověď a obětoval Čerokijský stát po dobro Unie a zamezil tak občanské válce. Worchester uznal že nechce svou činností začít občanskou válku, a ač nerad, tak svou odpověď stáhl, čímž Čerokijové přišli o poslední naději.⁹⁷

---

⁹⁶ FRENCH, HORNBUCKLE, s. 21.

⁹⁷ MCLOUGHLIN, s. 437–447.

6. Odsun

S počátkem roku 1834 se hlavní náčelník a prezident, tehdy už neuznávané, Čerokijské republiky s těžkým srdcem smířil s myšlenkou odsunu východních Čerokijů. Když hledal místo, kam by mohl se svým kmenem odejít, jako první ho napadlo Mexiko. Věděl, že se tam už dříve přesídlili nějaké kmeny Kriků a Seminolů, a tak tuto jižní možnost zvažoval i pro Čerokije. Ale kvůli zapojení Čerokijů při válce s Kříky i při vyhánění Seminolů z Floridy byly nyní tyto kmeny velmi zdráhavé vůči přijetí Čerokijů do své blízkosti. A protože na jihu cesta nevedla a na východě a severu byli Američané, tak se musel Ross obrátit západním směrem a rozhodl se přesunout k západním Čerokijům do oblasti dnešní Oklahomy.⁹⁸

I přesto, že už znal směr, kterým se měl jeho kmen vysídlit, John Ross stále doufal, že se mu podaří nějakým způsobem zůstat na původním čerokijském území a s alespoň částečnou autonomií. V prosinci 1835 byl John Ross a další náčelníci z bývalého Národního výboru na cestě na jednání do Washingtonu, když ve stejnou chvíli v čerokijském hlavním městě New Echota byla 20 náčelníky, sympatizujícími s odsunem, podepsána dohoda z New Echoty. V čele této podpisové ligy stál major Ridge.⁹⁹ V té se čerokijští náčelníci dobrovolně vzdali svých rodových území a souhlasili s odsunem do indiánského teritoria v Oklahomě. Z legislativního hlediska, které zastával John Ross a jeho stoupenci ve Washingtonu, byla tato smlouva neplatná, protože ji nepodepsal prezident, ani polovina koncilu, ale vzhledem k tomu, že Čerokijská republika už podle legislativy Georgie neexistovala, mohl smlouvu podepsat jakýkoliv indiánský náčelník s kmenovou radou. Smlouva vyvolala protesty jak u Johna Rosse, tak mezi čerokijským obyvatelstvem. Vlna odporu a nesouhlasu se smlouvou se vyskytla dokonce i v administrativě prezidenta Jacksona, kde smlouvu označili za podvod a její stvrzení za nelegitimní. I přes protesty byla smlouva ratifikována v květnu 1836.¹⁰⁰ Náhradou za postoupené území bylo pět miliónů amerických dolarů, rozdělených mezi všechny Čerokije, a to včetně těch, kteří se rozhodnou zůstat na své půdě a přijmou zákony příslušných států. Ve smlouvě bylo také domluvené poskytnutí materiální a potravinové pomoci při odsunu a též v ní bylo uvedeno datum vysídlení, které bylo stanoveno přesně

---

⁹⁸ CONSER Jr., Walter H., *John Ross and the Cherokee Resistance Campaign. 1833–1838*. In: *The Journal of Southern History* 44, 1978, 2, s. 201.

⁹⁹ OPATRŇÝ, Josef, *Poslední indiánské války*, Praha 1990, s. 39.

¹⁰⁰ VIPPERMAN, Carl J., *The Bungled Treaty of New Echota: The Failure of Cherokee Removal, 1836–1838*. In: *The Georgia Historical Quarterly* 73, 1989, 3, s. 540.

na dva roky.¹⁰¹ Většina východního čerokijského národa však nebrala smlouvu vážně, neboť podle nich byla neplatná, a tak se ve dvou letech stanovených ve smlouvě na dobrovolný odchod, k odchodu přimělo jen asi 2000 Čerokijů ze 17 000.¹⁰²

V únoru 1838 podal John Ross kongresu spojených států další petici za zrušení zákona o odsunu indiánů, kterou podepsalo 15 665 Čerokijů, což bylo zhruba 95 % příslušníků Čerokijského kmene, pobývajících do té doby na svých historických územích. Kongres petici zamítl počtem 36 proti zrušení versus 10 pro zrušení.¹⁰³ To už kongres pochopil, že indiáni dobrovolně ze svého území neodejdou, a tak jmenoval generála Winfielda Scotta, aby shromáždil část armády a v květnu jel s vojáky odsun zařídit násilnou cestou, ovšem s použitím co nejmenšího násilí. Generál Scott dorazil do New Echoty na počátku května 1838. Do datumu naplnění smlouvy zbývalo jen 16 dní. Jeho armáda se rozprostřela na jižní hranici indiánského území v Georgii, odkud měl odsun začít a pokračovat dále na severozápad a hnát indiány podél řeky Tennessee.¹⁰⁴

Následně 26. května 1838 započal nucený odsun indiánů Čerokij. Vojáci pochodovali od hranic území a vyháněli indiány z polí a domů, přičemž jim nedali ani čas zabalit si více než nejnnutnější osobní věci, některým nedali ani tuto možnost. Přes 10 000 indiánů bylo hnáno armádou spojených států na sever do sběrných táborů u řeky Tennessee, a pak hnaní dále na západ, až k řece Mississippi. Přibližně jedna třetina Čerokijů uprchla do lesů a hor, kde se schovávali před armádními jednotkami. Aby zamezil krutosti a utrpení, souhlasil John Ross, že se stane „superintendentem Čerokijského odsunu“. Přesvědčil většinu skrývajících se indiánů, aby se přidali k němu na cestě na západ, jen asi 1000 indiánů Čerokij nedokázal přesvědčit k odchodu. Ti zůstali na území rozděleném mezi státy Georgie, Alabama, Severní Karolína, Jižní Karolína a Tennessee, kde se přizpůsobili zákonům daných států a později se stali občany Spojených států. Ta většina čerokijského kmene, která se rozhodla odejít, zažila trýznivou cestu, při které nedostávali žádné zásoby potravin ani jiného proviantu. Na cestě zemřelo přes 1600 indiánů hladem nebo na nemoci a další stovky pak zemřely celkovým vyčerpáním, když nakonec dorazili do indiánského teritoria v Oklahomě. Ve výsledku

---

¹⁰¹ OPATRŇÝ, s. 39–40.

¹⁰² MOONY, s. 123.

¹⁰³ FRENCH, HORNBUCKLE, s. 22.

¹⁰⁴ VIPPERMAN, s. 556–557.

zemřelo z důvodů této „Slzavé stezky“, jak se tento násilný odsun nazývá, přes 4000 indiánů Čerokij.¹⁰⁵

---

¹⁰⁵ FRENCH, HORNBUCKLE, s. 22–23.

7. Závěr

V bakalářské práci bylo autorovým záměrem popsat historii indiánského kmene Čerokij od první doložitelné zmínky po odsun z jeho historického teritoria. Je nesporným faktem, že od dob usídlení a etablování kolonistů z Evropy, se s indiány zacházelo jako s méněcennými. Svůj vliv na to mělo vnímání Evropanů, kteří vnímali naturalistické indiánské chování převážně jako barbarské a jeho zničením se snažili indiány kultivovat, nicméně v případě Čerokijů je vliv kultivovanosti sporný, neboť Čerokijové měli svou společnost na vyspělé zčásti demokratizované úrovni již při příchodu Evropanů, žijících na Starém světě v nevolnictví. Přelom v kultivování indiánské společnosti nastal až s přelomem osamostatnění amerických kolonií. Nová demokratická společnost, obhajující práva jedince a vládu zvolených reprezentantů byla natolik svobodomyšlná, že si i indiánské kmeny rozhodly přijmout její koncept vládnutí a aplikovat ho do svých struktur. Pro indiány to bohužel nebyl nejlepší krok, neboť rozpínající se nový stát nechtěl přijít ani o kus území, které již získal. A tak se pokus o indiánskou samovládu, kterou předvedl národ Čerokijů, nesetkal se vřelým přijetím ani v nejsvobodnějším státě světa v 19. století.

Nejpodstatnějším cílem autora práce bylo analyzovat činnost Čerokijského státu a popsat jeho vládní systém ve všech etapách jeho krátké existence. Čerokijský stát totiž neměl po celou dobu existence jen jedno státní zřízení, ale rovnou tři. Nejprve se státu ujal, jako první mezi prvními, náčelník Malý Krocan, který stát vedl stále tradičním způsobem, jako jeho „první milovaný muž kmene“ s pouze skromně omezenou mocí. V druhé etapě Čerokijského státu byl nejdůležitější postavou náčelník Pathkiller, který národ vedl sedmnáct let. Za jeho vlády se z Čerokijského státu stal demokratický stát s parlamentem a samostatným soudním systémem. K dokonalosti dovedl stát Čerokijského národa náčelník smíšené krve, John Ross. Pod jeho vedením se ze státu stala republika, parlament byl rozdělen na dvě komory a provedl to nejdůležitější, nechal sepsat a ratifikovat ústavu Čerokijského státu. Přes všechnu státopornou činnost Johna Rosse to však byla právě jeho budovatelská činnost, která přinesla nakonec zkázu Čerokijské republice i celému Čerokijskému národu. Pomyslným posledním hřebíčkem do rakve byla ratifikace ústavy nového státu, který ležel na území jiných svobodných států. Americká reakce se strhla okamžitě, vyvolána strachem ze ztráty nadvlády nad takto velkým subjektem. Vláda Spojených států začala okamžitě negovat čerokijskou ústavu a podnikla další kroky proti legitimitě Čerokijského státu a národa.

Posledním cílem práce bylo nastínit utrpení Čerokijů po jejich neúspěšné obhajobě vlastní legitimacy. V tomto problému hrála velkou roli rozdílnost názorů čerokijských náčelníků, hlavně pak náčelníka majora Rodgera. On se svými stoupenci podepsal v roce 1836 osudovou dohodu z New Echoty, která zapříčinila finální odchod Čerokijského národa ze svého historického území na západ za řeku Mississippi. Poslední indiáni opustili Čerokijský stát v roce 1838 a při „Cestě slz“ zemřela přibližně jedna třetina národa Čerokij.

8. Použité prameny

8.1. Literatura

ČERNÍK, Jiří, *S tomahawkem proti mušketám. Přehled bojů s indiány na území dnešních USA v letech 1622–1890. I. díl*, Praha 2010.

DAVIS, William C., ROSA, Joseph G., *Americký západ. Bouřlivá historie osidlování spojených států od expedice Lewise a Clarka do bitvy u Wounded Knee*, Praha 1995.

JEIER, Thomas, *Indiáni. Praobyvatelé Severní Ameriky*, Praha 2013.

KEENAN, Jerry, *Encyclopedia of American Indian Wars, 1492-1890*, Santa Barbara 1997.

MCLOUGHLIN, William G., *Cherokee Renaissance in the New Republic*, Princeton University Press 1986.

MCNAB, Chris, *Domorodí válečníci Severní Ameriky. 1500-1890 n. l.*, Praha 2012.

MOONY, James, *Historical Sketch of Cherokee, Chicago (IL) 1975*.

OPATRŇÝ, Josef, *Poslední indiánské války*, Praha 1990.

ŠOLC, Václav, *Indiánské historie*, Praha 1989.

TINDALL, George B., *Dějiny Spojených států amerických*, Praha 1996.

ZINN, Howard, *Dějiny lidu Spojených států amerických. I. díl (1492–1845)*, Praha 2012.

8.2. Časopisy/Sborníky

BROWN, Marel, *Sequoyah*. In: *The Georgia Review* 1, 1947, 4, s. 490–499.

COLE, Richard C., *Mongomerie's Cherokee Campaign, 1760: Two Contemporary Views*. In: *The North Carolina Historical Review* 74, 1997, 1, s. 19–36.

CONSER Jr., Walter H., *John Ross and the Cherokee Resistance Campaign. 1833–1838*. In: *The Journal of Southern History* 44, 1978, 2, s. 191–212.

FRENCH, Lawrence, HORNBUCKLE, Jim, *The Cherokees – Then And Now*. In: *The Cherokee Perspective: Written by Eastern Cherokee*, 1981, s. 3–43.

THORTON, Russell, *Nineteenth-Century Cherokee History*. In: *American Sociological Review* 50, 1985, 1, s. 124–127.

VIPPERMAN, Carl J., *The Bungled Treaty of New Echota: The Failure of Cherokee Removal, 1836–1838*. In: *The Georgia Historical Quarterly* 73, 1989, 3, s. 540–558.

YOUNG, Mary, *The Cherokee Nation: Mirror of the Republic*. In: *American Quarterly* 33, 1981, 5, s. 502–524.,

8.3. Internetové zdroje

Surprise cave discoveries may double the time people lived in the Americas. In: *National Geographic* [online], [cit. 2022-11-14]. Dostupné z: [Surprise discoveries in Mexico cave may double time of peopling of the Americas \(nationalgeographic.com\)](https://www.nationalgeographic.com/history/america/surprise-discoveries-in-mexico-cave-may-double-time-of-peopling-of-the-americas/)

Who was Christian Priber? In: *Appalachian Country Living Magazine* [online], [cit. 2018-10-24]. Dostupné z: [Who was Christian Priber? - Appalachian Country Living Magazine \(aclivingmagazine.com\)](https://www.aclivingmagazine.com/who-was-christian-priber/)

9. Resumé

This thesis is following up the Cherokee Nation through its very basic to final democratic state. For understanding reasons of relationship between the Cherokee tribe and white man is the first part focused on description how was relations of the Cherokee tribe and European colonist nations. The events are written in the chronological line.

In first part of the thesis is also written the theory of indian origin and selection and description of six biotopical regions in which the early indian tribes became to settle. Still in the same part there is short introduction with the five civilized indian tribes among which the Cherokees are.

Main subject of this thesis is establishment and disaster of the Cherokee Nation in the first half of nineteenth century. The second part of this thesis describe first step of democratic state, the achievements of legislative and rebellions of traditional minded indians in the Cherokee tribe. Thesis also mention the most important names of tribe chiefs and their impact to the Cherokee tribe culture and legislative. The John Ross's imperishable determination for preservation of Cherokee Nation or the Sequoyah's creation of first indian written alphabet (or syllabary) is described here. All it ends with the American Removal Act law, which forced the Cherokee indians to relocate their Nation onto west side of Mississippi River and the betrayal hidden among the New Echota contract, which caused all of the disaster.